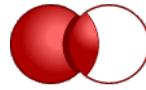

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

REVIZIJA UČINKA

Hrvatski jezik

UPRAVLJANJE TEKUĆOM PRIČUVOM U JAVNOM SEKTORU U FBiH

Sarajevo, April 2016.godine

PREDGOVOR

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH u okviru svog poslovanja vrši finansijsku reviziju, reviziju učinka i druge specijalne revizije. Prilikom provođenja revizije učinka, Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH pridržava se odredbi Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹, ISSAI revizijskih standarda², Principa revizije učinka i Vodiča za reviziju učinka.³

Revizija učinka predstavlja neovisno i objektivno ispitivanje poduhvata vlade, njenih programa ili organizacija koji se odnose na jedan ili više aspekata: ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa ciljem ostvarivanja izvjesnih poboljšanja.

Ključni principi na kojima se temelji revizija učinka ukratko se mogu opisati na slijedeći način:

- **princip ekonomičnosti** podrazumijeva minimalan utrošak sredstava,
- **princip efikasnosti** podrazumijeva postizanje najboljih rezultata korištenjem raspoloživih resursa i
- **princip efektivnosti** podrazumijeva ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju učinka na temu: „**Upravljanje tekućom pričuvom u javnom sektoru u FBiH**“.

Podaci i informacije prikupljeni su od nadležnih institucija na županijskoj i federalnoj razini u Federaciji BiH i iz drugih izvora. Analiza podataka odnosila se na sagledavanje cijelokupnog sistema upravljanja tekućom pričuvom (prijedlog i odobravanje proračuna, svrha sredstava, kriteriji za dodjelu sredstava, transparentnost postupaka dodjele, način izvješćivanja o korištenju sredstava, način evaluiranja korištenja sredstava).

Sukladno odredbama Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH, Ured za reviziju dostavio Vam je Nacrt Izvješća revizije učinka na temu „ Upravljanje tekućom pričuvom u javnom sektoru u FBiH“ sa ciljem da se o istom očituјete. Na Nacrt izvješća poslanog na adresu 26 institucija na Federalnom i Županijskom nivou ,očitovali su se: Ministarstvo financija TK, Ministarstva financija KS, Ministarstva financija ZDK, Ministarstvo financija USK i Vlada HNŽ.

Revizijski tim je opravdane primjedbe inkorporirao u tekst izvješća, a za dio pojašnjenja uz koje nije dostavljena odgovarajuća relevantna dokumentacija, koja bi potkrijepila tvrdnje, tim ih nije smatrao opravdanim, i kao takve nije ugradio u konačan tekst izvješća revizije učinka.

Ured za reviziju institucija u FBiH dostavlja Vam Konačno izvješće revizije učinka na dalju uporabu i postupanje.

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić

Generalni revizor

Dževad Nekić

¹ „Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06

² ISSAI-International Standards of Supreme Audit Institutions - Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija; Odluka o preuzimanju okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI okvir u Bosni i Hercegovini („Službene novine BiH“, broj 38/11 . - INTOSAI – Standardi revizije - ISSAI 100,200,300,400))

³ Koordinacijski odbor VRI donio je odluku o usvajanju : Principa revizije učinka (2009.godine) i Vodiča za reviziju učinka (2013.godine)

SADRŽAJ:

REZIME.....	3
NALAZI:	4
ZAKLJUČCI:	5
PREPORUKE:	6
1. UVOD.....	8
1.1. Cilj revizije i revizijska pitanja	9
1.2. Obim i ograničenja revizije	9
1.3. Kriteriji za procjenu	10
1.4. Izvori podataka i metodologija	11
1.5. Struktura izvješća	12
2. OPIS PREDMETA REVIZIJE.....	13
2.1. Regulatorni okvir	13
3. NALAZI	16
3.1. Analiza utroška sredstava iz proračunske pričuve-po kriteriju finaciranje hitnih i vanrednih izdataka	16
3.2. Kriterij transparentnosti i otvorenosti kod dodjele sredstava tekuće pričuve	22
3.3. Nadzor i izvješćivanje	23
4. ZAKLJUČCI	24
4.1. Sredstvima tekuće pričuve nisu financirani hitni i izvanredni izdaci i programi od javnog interesa.....	24
4.2. Sredstvima tekuće pričuve ne raspolaže se efikasno	25
4.3. Kontrola raspodjele i utroška sredstava tekuće pričuve vrši se formalno	25
5. PREPORUKE.....	26
P R I L O Z I.....	28
REFERENCE:	37

REZIME

Zakonom je propisano da se sredstva tekuće pričuve mogu koristiti isključivo za financiranje nepredviđenih rashoda, izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja i u tu svrhu se planiraju u proračunima. Proračunska izdvajanja za tekuću pričuvu ne smiju preći 3 % ukupnih prihoda, isključujući primitke. Provedenim istraživanjem pristupljenoj dokumentaciji, revizija je došla do saznanja kako se ova sredstva duži niz godina ne koriste na transparentan i javno odgovoran način, da se u najvećem dijelu ne koriste za hitne i nepredviđene situacije, već se ista koriste za financiranje tekućeg poslovanja, da se sredstva dodjeljuju pojedincima po različitim temeljima, kao i institucijama nižih razina vlasti, koje se već financiraju iz nekog proračuna. Iz navedenih sredstava tečeće pričuve financiraju se uglavnom različite udruge građana i kulturno umjetnička društva, sportski klubovi i sportske udruge, vjerske i humanitarne organizacije, mediji, pojedinci itd.

Utvrđeno je da nisu ispoštovana tri temeljna principa na kojima se temelji revizija učinka, a to su ekonomičnost, efikasnost i efektivnost. Princip ekonomičnosti podrazumijeva minimalni utrošak sredstava, a provedenom revizijom utvrđeno je da su u najvećem dijelu proračunom planirana sredstva tekuće pričuve iskorištena u cijelokupnom iznosu. Princip efikasnosti podrazumijeva postizanje boljih rezultata korištenjem raspoloživih sredstava. Nismo se uvjerili da su trošenjem sredstava tekuće pričuve postizani boji rezultati samim tim što su sredstva korištena za troškove koji se inače trebaju financirati iz redovitih tekućih sredstava. Efektivnost podrazumijeva ostvarivanje postavljenih ciljeva. Kod korištenja sredstava tekućih pričuva, cilj podrazumijeva pomoći kod prevazilaženja poteškoća uzrokovanih nastankom prirodne nesreće, elementarne nepogode, događaja koji se ne mogu planirati, što nije ostvareno jer je od ukupno utrošenih sredstava tekućih pričuva kod institucija u FBiH, samo 5.14% utrošeno namjenski, a kod županija samo 3,73%.

NALAZI:

Revizijski tim je uočio kako izostanak transparentnosti i adekvatne kontrole, te nepostojanje jasnih provedbenih akata, značajno doprinosi da se sredstva tekuće pričuve koriste nenamjenski i da je iz godine u godinu primjećen trend rasta nenamjenskog utroška navedenih sredstava. Na temelju provedenog istraživanja, revizijski tim daje slijedeće nalaze:

- U periodu koji je predmet ove revizije, od 2011. do 2014. godine, iz proračuna Federacije BiH i županija za tekuću pričuvu utrošeno je **34.278.324 KM**. **Federalni proračunski korisnici od tog iznosa utrošili su cca 21 milion KM od čega je samo 5.14% utrošeno namjenski, dok se na županije odnosi oko 13 miliona KM od čega je samo 3,73% utrošeno namjenski.**
- Ministarstvo financija zahtjeve za dodjelu sredstava tekuće pričuve nije analiziralo odgovorno i dodjeljivalo iste sa aspekta hitnosti, opravdanosti i mogućnosti dodjele, imajući u vidu za koje su se svrhe sredstva odobravala u revidiranom periodu.
- Sredstva dodjeljivana proračunskim korisnicima, korištena su za rad i tekuće izdatke poslovanja institucija federalnih organa, npr. izmirenja staža, naknade, nabavke opreme i ostalo), za rad udrugama građana, kulturno-umjetničkih društava, sportskih klubova i sportskih udruga, vjerskih i humanitarnih organizacija, medija i pojedinaca. Samo mali dio sredstava tekuće pričuve utrošen je za pokrivanje troškova nastalih uslijed elementarnih nepogoda i prirodnih nesreća odnosno za hitne i nepredviđene situacije koje se nisu mogle predvidjeti i planirati u proračunima.

- U skladu sa Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH, proračunski korisnici bili su dužni osigurati zakonito i namjensko korištenje odobrenih sredstava. Iz odluka o dodjeli sredstava tekuće pričuve vidljivo je da najveći dio sredstava nije odobren u skladu sa zakonskom namjenom sredstava tekućih oričuva. Međutim ne postoje zakonske odredbe koje bi utvrđivale konsekvence za odgovorne osobe koje su odobrile, niti za odgovorne subjekte kojima su odobrena sredstva tekućih pričuva i koja su utrošena nemamjenski.
- Izvješćivanje o utrošku sredstava tekuće pričuve je zadovoljavanje samo forme, jer najveći dio zahtjeva za sredstvima, nije trebao biti odobren. Konstatirano je dakle da su proračunski korisnici formalno ispunjavali svoju obvezu slanja izvješća o utrošku ministarstvu financija, koje je isto tako formalno u skladu sa zakonskim odredbama konsolidiralo ista i dostavljalo ih tromjesečno Vladi bez priloženih analiza o efektima utroška sredstava. Vlada je izvješća polugodišnje i godišnje proslijedivala Parlamentu također bez sačinjenih i priloženih analiza iz kojih bi se vidjela opravdanost dodjele sredstava.
- Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće pričuve Proračuna FBiH nije propisana obveza praćenja efekata korištenja sredstava tekućih pričuva, što smatramo potrebnim niti obveza sačinjanja izvješća o iskorištenosti sredstava tekuće pričuve.

ZAKLJUČCI:

Analizom aktivnosti na temelju prikupljenih podataka, revizijski tim je zaključio da u posmatranom periodu, aktivnosti institucija u planiranju i realizaciji proračuna nisu bile u skladu sa opredjeljnjima vlasti, niti su bile usmjerene na smanjenje deficit proračuna kako na nivou Federacije BiH, tako i na razinama županija. Dapače sredstva tekuće pričuve korištena su kao dodatna proračunska sredstva za financiranje troškova koji su trebali biti financirani (a nisu) iz tekućeg poslovanja.

Zaključci do kojih je revizijski tim nakon provedene analize došao su slijedeći:

- Utvrđeno je „nerazumijevanje“, namjene korištenja sredstava tekuće pričuve, tumačenje zakonskih odredbi, načina raspodjele kao i kontrole utroška i izvješćivanja o utrošku.
- Za raspoređivanje sredstava tekuće pričuve nisu doneseni jasni kriteriji kako bi utrošak sredstava tekuće pričuve bio transparentan i u skladu sa Zakonom o izvršenju proračuna.
- Nedostatak naputaka i procedura kojima bi se decidno propisala namjena i način korištenja istih, kao i razlike u ovlastima i iznosima raspolaganja ovih sredstava po pojedinim županijama, rezultirao je različitim praksama.
- Sredstva tekuće pričuve nisu po principu ekonomičnosti korištena minimalno već naprotiv, ista su korištena u najvećem dijelu do iznosa planiranih i odobrenih proračunom.
- Sredstvima tekuće pričuve nisu financirani hitni i izvanredni izdaci i programi od javnog interesa.

- Sredstvima tekuće rezerve u skladu sa principom efikasnosti nije se postizao bolji rezultat ,nego su se popunjavale proračunske dubioze.
- Zakoni o izvršenju proračuna na županijskoj razini nisu unificirani u pogledu visine odobravanja i raspolaganja sredstvima tekuće pričuve.
- Kod realiziranja sredstava tekuće pričuve nije se postupalo u skladu sa principima efektivnosti što u ovom slučaju podrazumijeva ostvarivanje transparento postavljenih ciljeva, odnosno realiziranje pomoći u slučajevima izazvanim prirodnim i elementarnim nepogodama.
- Kontrole raspodjele i utroška sredstava tekuće pričuve vrše se formalno.
- Izvješćivanje o utrošku sredstava tekućih pričuva ne podrazumijeva i izvješće o efektima korištenja istih.
- Sredstva su dakle korištena za financiranje tekućeg poslovanja, a ne namjenski i samo za namjene predviđene zakonom.
- Utrošak navedenih sredstava ima tendenciju rasta što je u suprotnosti sa opredjeljenjima Vlade FBiH i usvojenim Zakonom o načinu ostvarivanja ušteda u FBiH koji će se primjenjivati dok traje aranžman sa MMF-om.

PREPORUKE:

Ured za reviziju institucija u FBiH smatra da proces raspodjele i korištenja sredstava tekuće pričuve ne osigurava temeljnu prepostavku transparentnosti, namjenskog i efikasnog, ekonomičnog i efektivnog trošenja javnog novca. Sredstva tekuće pričuve, koja se u skladu sa zakonom koriste samo za hitne i nepredviđene izdatke, nisu korištena za financiranje hitnih i nepredviđenih izdataka, izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja.

Preporuke Vladi FBiH i županijskim Vladama:

- Utvrditi i jasno definirati oblasti od posebnog javnog interesa koji se mogu financirati iz sredstava tekućih pričuva.
- U Odluci o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „tekuće pričuve“proračuna FBiH, decidno navesti, koje nepredviđene, izvanredne situacije ili neočekivani događaji opravdavaju traženje, odobravanje i korištenje sredstava tekuće pričuve, kako ne bi dolazilo do različitog tumačenja od strane korisnika ovih sredstava.
- Razmotriti da se u okviru Zakonske regulative (koja regulira korištenje sredstava tekuće pričuve) utvrde i sankcije za netransparentno i nezakonito korištenje istih, a sve u cilju osiguranja dosljedne primjene važećih propisa vezanih za korištenje istih kao i realiziranja obveze Vlade FBiH o smanjenju neproduktivne javne potrošnje.

Preporuke Federalnom ministarstvu financija i županijskim ministarstvima financija:

- Sredstva tekuće pričuve odobravati samo za hitne i nepredviđene događaje i situacije koje se ne mogu planirati(elementarne i prirodne nepogode i nesreće), na transparentan način i u skladu sa Zakonom a temeljem jasnih i transparentnih kriterija.
- Utvrditi jasne kriterije u pogledu namjene, uvjeta korištenja i načina izvješćivanja o utrošku sredstava tekuće pričuve kao i pravila koja će biti u funkciji onemogućavanja koruptivnih radnji i onemogućavanja iskorištavanja javne pozicije za postizanje neprimjerene koristi za sebe i druge.
- Vršiti kvalitetniju analizu podnesenih zahtjeva za korištenje sredstava tekuće pričuve temeljem kojih se odobravaju ista.
- Uspostaviti efikasne mehanizme kontrole i nadzora procesa odobravanja i korištenja sredstava tekuće pričuve.
- Uspostaviti efikasnu funkciju izvješćivanja o efektima korištenja sredstava tekuće pričuve.

Preporuke korisnicima sredstava tekuće pričuve (na federalnoj i županijskoj razini)

- Sredstva tekuće pričuve koristiti samo za zakonom utvrđene namjene, za hitne i nepredviđene događaje koji se ne mogu planirati.
- Planiranje proračuna vršiti na javno odgovoran način.

Ovo istraživanje treba poslužiti nadležnim institucijama, kako bi hitno poduzele mjere i izvršile određene promjene koje bi, između ostalog omogućile ekonomičnije, efikasnije i efektivnije korištenje sredstava Tekuće pričuve, uspostavljanje efikasnije kontrole i nadzora u procesu odobravanja istih kao i uspostavljanju efikasnije funkcije izvješćivanja o efektima korištenja.

1. UVOD

U skladu sa važećim zakonskim odredbama sredstva tekućih pričuva mogu se koristi isključivo za financiranje nepredviđenih rashoda, izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja i u tu svrhu se i planiraju u proračunima. Proračunska izdvajanja za tekuću pričuvu ne smiju preći 3% ukupnih prihoda, isključujući primitke.

U periodu koji je predmet ove revizije, od 2011. do 2014. godine, iz proračuna Federacije BiH i županija **za tekuću rezervu** utrošeno je **34.278.324 KM od čega se, na federalne proračunske korisnike** odnosi oko **21 milion KM**, dok se na **županije** odnosi oko **13 miliona KM**. Potrebno je istaknuti kako je uočeno da utrošak navedenih sredstva iz godine u godinu ima tendenciju rasta.

Konstatirano je da u revidiranom periodu od ukupno realiziranih sredstava tekućih pričuva iz Proračuna FBiH, institucije FBiH učestvuju sa 66%, a županije sa 38 %. Revizijom je utvrđeno kako u periodu od 4 godine u Zeničko-dobojskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu nisu imali izdataka prikazanih na pozicijama tekuće pričuve.

Iz izvješća finansijske revizije kao i iz različitih medija, vidljivo je da se ova sredstva duži niz godina ne koriste na transparentan i javno odgovoran način. Finansijska revizija je dugi niz godina nakon provedenih revizija, davala preporuke da se osigura dosljedna primjena važećih propisa veznih za korištenje sredstava tekuće pričuve u cilju namjenskog raspolažanja odobrenim javnim sredstvima, pouzdanom izvješćivanju o predmetnoj poziciji i otklanjanju mogućnosti iskorištavnja ove pozicije za prikrivanje posljedica lošeg i neadekvatnog planiranja ukupnog Proračuna institucija u FBiH. Međutim konstatirano je da se navedena sredstva u najvećem dijelu ne koriste za hitne i nepredviđene situacije, već se ista koriste za financiranje tekućeg poslovanja, dodjeljuju se pojedincima po različitim temeljima, kao i institucijama (koje se već financiraju iz BProračuna na nivou Federacije i županija) i institucijama nižih razina vlasti koje se već financiraju iz nekog proračuna. Iz sredstava tekućih pričuva finaciraju se različite udruge građana, sportski klubovi, vjerske, humanitarne organizacije, mediji, pojednici.

Vlada Federacije BiH, suočena sa zahtjevima proračunskih korisnika i prioritetima koji nadilaze nivo raspoloživih sredstava, obvezala se da će osigurati smanjenje neproduktivne javne potrošnje.⁴ Opredjeljenja vlasti iskazana su donošenjem Programa rada Vlade FBiH za mandatni period 2010-2014.godine.⁵ Parlament FBiH je 2009. godine usvojio Zakon o načinu ostvarivanja ušteda u Federaciji BiH⁶, koji će se primjenjivati dok traje aražman sa MMF. Navedenim zakonom regulirano je da se trebaju ostvariti uštede na plaćama, naknadama, transferima i drugim tekućim rashodima tijekom trajanja programa, na privremenoj osnovi i dok novi zakonodavni dokumenti kojim se reformira potrošnja u ovim kategorijama ne budu pripremljeni i usvojeni.

Kako bi korištenje javnih sredstava trebalo biti i javna odgovornost, naprijed navedeno ukazuje na potrebu preispitivanja dodjele i korištenje sredstava tekuće pričuve u dijelu namjene, visine i krajnjih korisnika (kome i za šta se dodjeljuje javni novac iz tekuće pričuve), nadzora kao i izvješćivanja o korištenju sredstava tekuće pričuve.

⁴ Dokument okvirnog budžeta-proračuna 2010.-2012.godina

⁵ Program rada Vlade FBiH 2010.-2014.godina

⁶ Službene.novine FBiH, broj 50/09

Zbog svega navedenog, Ured za reviziju institucija u FBiH odlučio je provesti ovu reviziju kako bi se davanjem preporuka i provođenjem istih mogli ostvariti pomaci u smanjenju neproductivne javne potrošnje i u konačnici deficita u Proračunu Federacije BiH.

1.1. Cilj revizije i revizijska pitanja

Cilj revizije je utvrditi koriste li se sredstva tekuće pričuve transparentno i namjenski, ispitati postoje li propusti u procesu odobravanja, nadzora i izvješćivanja o utrošku istih kao i procijeniti može li se efikasnijim korištenjem sredstava tekuće pričuve i boljom kontrolom nad utroškom istih doprinijeti učinkovitijem korištenju javnog novca. Poanta je i u skretanju pažnje na pojave i loše prakse pri donošenju odluka o raspodjeli javnih sredstava, te svima koji donose odluke kao i korisnicima sredstava ukazati na javnu odgovornost naspram raspodjele i korištenja javnog novca. Potrebno je ispitati aktivnosti institucija u načinu utroška sredstava Tekuće pričuve, kao i kriterije raspodjele istih, te odrediti koji programi su bili zaista hitni i nepredviđeni, a koji nisu.

Revizijska pitanja su postavljena na način da se dobiju odgovori, jesu li sredstva tekuće pričuve korištena za rješavanje hitnih i nepredviđenih situacija, raspoređuju li se i koriste li se ista transparentno, te kako i na koji način se vrši nadzor i izvješćivanje dodjele i korištenja ovih sredstava.

Glavno revizorsko pitanje: JESU LI SE SREDSTVA TEKUĆIH PRIČUVA KORISTILA ZA PODMIRENJE HITNIH I NEPREDVIĐENIH IZDATAKA?

Odgovor na glavno revizijsko pitanje dat je kroz ispitivanje slijedećih podpitanja:

- a) Jesu li se sredstvima tekuće pričuve financirale hitne i nepredviđene situacije?
- b) Jesu li se sredstva tekuće pričuve raspodjeljivala transparentno?
- c) Je li se vršio nadzor nad dodjelom i nad korištenjem dodijeljenih sredstava?
- d) Je li se vršilo izvješćivanje o utrošku sredstava tekuće pričuve i na koji način ?
- e) Jesu li razrađeni pod kriteriji koji jasno definiraju šta spada u hitne i nepredviđene situacije ?
- f) Jesu li se izvješća o utrošku tekuće pričuve mogli vidjeti efekti utrošenih sredstava?

1.2. Obim i ograničenja revizije

Tijekom revizije provodile su se slijedeće aktivnosti : sagledavanje cjelokupnog sistema upravljanja tekućom pričuvom (prijedlog i odobravanje proračuna, svrha utroška sredstava, kriteriji za dodjelu sredstava, transparentnost postupaka dodjele, način izvješćivanja o korištenju sredstava, način evaluacije korištenja sredstava).

Revizija se vršila kod institucija na razini Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) kao i kod 10 županija. Vremenski okvir revizije odnosio se na 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu. Na temelju uzorka, za taj period, sagledane su aktivnosti institucija na razini Federacije.

Ovo ispitivanje neće se baviti aktivnostima institucija na općinskoj razini. Revizija neće analizirati pojedine korisnike sredstava tekuće pričuve koji su ujedno bili i korisnici sredstava transfera.

1.3. Kriteriji za procjenu

Nakon što su definirana revizijska pitanja, uspostavljeni su kriteriji revizije koji će služiti za ocjenu i razradu revizijskih nalaza, te donošenje zaključaka o revizijskim ciljevima, a to je dokazivanje koriste li se sredstva tekuće pričuve za financiranje nepredviđenih rashoda, vanrednih situacija ili neočekivanih događaja kod proračunskih korisnika. U skladu sa navedenim uspostavljeni su opći kriteriji revizije po svakom revizijskom pitanju kako slijedi:

Kriterij za financiranje hitnih i vanrednih izdataka i programa podrazumijeva slijedeće:

- Sredstva su namijenjena za hitne i vanredne izdatke, primjerice: zemljotres, poplave, suše, požare, klizišta, tuču, životinjske i biljne bolesti, ekološke katastrofe i druge elementarne nepogode;
- Izdaci nisu mogli biti predviđeni tijekom procesa planiranja i izrade proračuna (elementarne nepogode, viša sila);
- Nisu mogli biti odloženi za narednu godinu, jer postoji hitna potreba za sredstvima i izostanak financiranja koji će imati značajne društvene posljedice, odnosno produbiti nastalu krizu i ugroziti živote građana.
- Nisu mogli biti financirani putem transfera ili preraspodjelom u okviru postojećeg proračuna kod proračunskog korisnika⁷.

Kriterij za drugo revizijsko podpitanje podrazumijeva otvorenost i transparentnost. Potražnja za otvorenosć i transparentnošću je u stalnom porastu u modernom društvu. Principi transparentnosti i dobrog upravljanja imaju svoje implikacije na državnu upravu, što je prepoznato u institucijama EU, a *Povelja o temeljnim pravima Europske unije* ove principe stavlja u ravan temeljnih ljudskih prava, kao što je i pravo na jednakost pred zakonom.⁸ Ovi principi su temeljno polazište za efikasnost rada javnih institucija a razvojem modernog društva, oni su postali i pravo pojedinaca. Danas su principi otvorenosti i transparentnosti integrirani u temeljne zakone po kojima sve institucije Europske unije funkcioniraju, a sama zakonitost funkcioniranja institucija uvjetovana je upravo primjenom ovih principa u radu. Sporazumi o EU, zakoni EU i direktive koje je usvojila EU komisija, prepoznaju temeljna tri principa transparentnosti:

Princip otvorenosti	Svaki građanin ima pravo na učešće u demokratskom životu EU. Sve odluke će se donositi na način što je više moguće otvoren i blizak građanima. ⁹ Ovim je princip otvorenosti stavljen u prvi plan demokratskog života EU. Također, institucije, tijela, uredi i agencije imaju obvezu obavljati svoj posao na što je moguće otvoreniji način kao i promoviranje dobrog upravljanja i osiguravanje učešće otvorenog društva; ¹⁰
Princip transparentnosti	Transparentnost garantira legitimnost administracije, efektivnost njenog rada i odgovornost administracije prema građanima u demokratskom sistemu. Transparentnost omogućava građanima uvid i efikasno praćenje rada administracije, te njenih ispunjavanja obveza i danih ovlasti. Samo tamo gdje postoji odgovarajući javni publicitet

⁷ Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće pričuve“ Proračuna FBiH

⁸ Članak 20 i 42. Povelje i temeljnim pravima EU.

⁹ Članak 10. Regulativa Europske komisije (Br. 1049/2001)

¹⁰ Članak 15. Sporazum o EU i Sporazuma o funkcioniranju EU (Br. 2012/326/01).

	aktivnosti zakonodavne i izvršne vlasti i javne uprave uopće, može biti moguće njeno efikasno i efektivno djelovanje; ¹¹
Pravo na pristup dokumentima	Svaki građanin EU, i svaka privatna osoba i pravni subjekat koji boravi ili ima registriran posao u nekoj od članica EU, ima pravo na pristup dokumentima institucija EU.

Sistemska priroda trokuta *otvorenost - transparentnost - pristup dokumentima*, integrirana je u samom Sporazumu o EU, a u cijeloj regulativi EU jasno je navedeno kako se ovi principi odnose na sve institucije, tijela, urede i agencije EU. Samo tamo gdje postoji odgovarajući publicitet rada javne uprave moguće je ostvariti efektivnost i efikasnost njenog rada. Osim toga, bez uvida javnosti u rad javne uprave, i samim tim ostavljene mogućnosti da javnost utiče na rad javne uprave - nije moguća njihova međusobna interakcija, niti zadovoljenje potreba građana.

Kriterij transparentnosti podrazumijeva, da su informacije o uvjetima i kriterijima pod kojima će se vršiti financiranje oblasti od javnog interesa, dostupne svim zainteresiranim korisnicima. Ovo znači da je Vlada FBiH, odmah nakon usvajanja proračuna trebala :

- jasno definirati namjenu sredstava tekuće pričuve,
- jasno definirati kriterije dodjele sredstava tekuće pričuve,
- javno objaviti i učiniti dostupnim poziv i kriterije za apliciranje ,
- nakon odabira korisnika, javno objaviti tko je dobio, koliko i zašto odnosno u koje svrhe su dodijeljena sredstava iz tekuće pričuve.

Kriterij nadzora i izvješćivanja dodjele sredstava tekuće pričuve podrazumijeva da:

- Ministarstvo financija vodi evidencije o zaprimljenim,odobrenim i odbijenim zahtjevima proračunskih korisnika.
- Vlada Federacije BiH donese pravne akte kojima se jasno i nedvojbeno propisuju uvjeti i svrha korištenja sredstava tekuće pričuve, način kontrole i izvješćivanja o utrošenim sredstvima kao i ostvarenim rezultatima.
- Federalno ministarstvo financija treba uspostaviti stvarnu, a ne formalnu kontrolnu funkciju koja osigurava da se sredstva tekuće pričuve koriste samo za hitne i nepredviđene situacije. Kontrola i monitoring su u funkciji onemogućavanja iskorištavanja javne pozicije za postizanje koristi za sebe ili druge.

Na osnovu naprijed navedenih kriterija utvrđivat će se jesu li se sredstva tekuće pričuve odobravala transparentno, jesu li se ovim sredstvima financirale hitne i nepredviđene situacije i oblasti od interesa za javnost, te na koji način se vrši kontrola i izvješćivanje o korištenim sredstvima tekuće pričuve. Ispunjavanje naprijed navedenih kriterija osigurava odgovorno, namjensko i transparentno korištenje javnih sredstava.

1.4. Izvori podataka i metodologija

Za potrebe studije analizirana je regulativa kojom je uređena oblast raspodjele i korištenja sredstava tekuće pričuve. Prezentirani podaci su dobiveni od Federalnog ministarstva financija i 10

¹¹ 3 principa transparentnosti

županijskih ministarstava financija, na zahtjev revizije učinka u kojem su se tražili podaci utrošenih sredstava tekuće pričuve u periodu od 2011. do 2014. godine.

Primarni izvori podataka i informacija za ovu reviziju prikupljeni su od Federalnog ministarstva financija i svih županijskih ministarstava financija.

Za potrebe revizije, korištene su sljedeće metode:

- proučavanje studija, koje su izradile stručne institucije;
- proučavanje relevantnih dokumenata neophodnih za predmet revizije, strateških i okvirnih planova, izvješća, dostupnih statistika;
- proučavanje međunarodnih studija i praksi.

Analizirajući podatke koje je prikupio ,Tim za reviziju učinka izvršio je grupiranje korisnika sredstava tekuće pričuve za Federalni nivo u 5 kategorija, i to za : rad institucija, udruga građana i kulturno –umjetnička društva; sportskih klubova i sportske udruge, vjerske i humanitarne organizacije, pojedinci. (detaljnije pogledati u Prilogu: Tabela broj 1.).

Prikupljene su informacije i podaci o praksama zemalja iz okruženja, analizirala su se i druga izvješća i prezentacije, kao i dostupne publikacije i informacije sa web-stranica. U kontekstu navedenog vršeno je poređenje sa praksama zemalja iz užeg i šireg okruženja.

1.5. Struktura izvješća

Izvješće je strukturirano na slijedeći način:

- Poglavlje jedan odnosi se na uvod, cilj revizije, revizijska pitanja, kriterije i metode;
- Poglavlje dva opisuje predmet revizije, zakonsku regulativu i ulogu nadležnih institucija;
- U poglavlju tri su predstavljeni nalazi revizije;
- U poglavlju četiri, iz nalaza revizije izvedeni su zaključci;
- Poglavlje pet prikazuje preporuke čijim implementiranjem bi se jasnije uredila oblast korištenja sredstava tekuće pričuve.
- Prilozi sadrže dodatne analize i statističke pokazatelje.

Na kraju Izvješća revizije učinka navdene su Reference korištenih materijala u ovoj studiji sa navedenim podacima o izvoru istih.

2. OPIS PREDMETA REVIZIJE

Sredstva tekućih pričuva planiraju se u proračunu za financiranje hitnih i izvanrednih situacija i služe kako bi se njima amortizirali udari na proračun ukoliko bi se takve situacije pojavile. Sredstva tekućih pričuva formiraju se na svim razinama. Zakonom o izvršenju Proračuna u FBiH kao i zakonima o izvršenju proračuna županija, propisano je u koju svrhu se ista mogu koristiti kao i iznos do kojeg se mogu izdvajati. Zakonom je propisano da se sredstva tekuće pričuve izdvajaju u iznosu do 3% od ukupno ostvarenih prihoda (bez primitaka).

Zakonima (federalnim i županijskim) predviđeno je kako se sredstva tekuće pričuve mogu koristiti za: hitne i nepredviđene proračunske izdatke, ako se tijekom godine poveća djelokrug ili nadležnost proračunskog korisnika ili se osnuje novi proračunski korisnik. Ako se tijekom godine na temelju zakona umanji djelokrug ili nadležnost proračunsog korisnika ili sam proračunski korisnik prestane postojati, neutrošena sredstva za njegove izdatke prenose se u tekuću pričuvu Proračuna ili na proračunskog korisnika koji preuzme njegove poslove uz odobrenje Vlade.

Zakonima su također dane ovlasti premijerima županija i njihovim pomoćnicima (ministrima financija) da mogu raspolagati sredstvima tekuće pričuve, a iznosi se razlikuju po čžupanijama.

Postojeća pravna regulativa koja se odnosi na raspolaganje, dodjelu i korištenje sredstava tekuće pričuve propisuje u koje svrhe se mogu koristiti ta sredstva ali nedostatak instrukcija i procedura kojima bi se decidno propisala namjena i načinu korištenja istih, kao i razlike u ovlastima i iznosima raspolaganja ovih sredstava po pojedinim županijama, rezultirao je različitim praksama, po kojima se sredstva tekuće pričuve dijele u različitim iznosima, raznim udrugama, sportskim klubovima, kulturno umjetničkim društvima, humanitarnim organizacijama, vjerskim institucijama, pojedincima itd.

Sredstva se dodjeljuju na temelju podnesenih zahtjeva na propisanim obrascima. Odluke o dodjeli sredstava tekuće pričuve trebaju i objavljaju se u službenim novinama federacije i županija a svako korištenje sredstava tekućih pričuva u skladu sa čl.76. Zakona o proračunima u FBiH treba se objaviti u službenim novinama FBiH odnosno službenim glasilima županija u roku od deset dana od dana donošenja odluke vlade. Na temelju ovoga moglo bi se konstatirati kako je zadovoljen kriterij otvorenosti i transparentnosti. Izvješća o utrošku sredstava salju se tromjesečno ministarstvu financija koje vrši konsolidiranje istih i onda prosljeđuje Vladi. Vlada FBiH polugodišnje i godišnje putem izvješća, informira Parlament FBiH o utrošku sredstava tekućih pričuva.

2.1. Regulatorni okvir

U skladu sa Zakonom o proračunima u Federaciji BiH, hitni i nepredviđeni proračunski izdaci koji se pojave u tijeku godine podmiruju se iz sredstava tekuće pričuve utvrđene Proračunom.

Raspodjelu sredstava odobrava Vlada, u skladu sa Odlukom o kriterijima raspodjeli finansijskih sredstava iz "Tkuće pričuve" Proračuna Federacije BiH¹² i utvrđenim Zakonom o izvršavanju proračuna na prijedlog Ministarstva financija.

¹² Službene novine Federacije BiH", broj: 9/08,

Uštede koje se ostvare u tijeku fiskalne godine, prenijeti će se u Tekuću pričuvu Proračuna do razine utvrđene Zakonom o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine¹³. Premijer Vlade FBiH će raspolagati sredstvima iz Tekuće pričuve Proračuna do iznosa od 75.000 KM dok će zamjenici premijera raspolagati sredstvima Tekuće pričuve Proračuna do iznosa od 40.000 KM.

Zakonom o načinu ostvarivanja ušteda u Federaciji BiH privremeno u periodu trajanja Stand by aranžmana Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom uređuje se način ostvarivanja ušteda u sredstvima proračuna Federacije BiH, izvanproračunskih fondova i institucija čiji je utemeljitelj FBiH.

Sredstva iz tekuće pričuve mogu biti odobrena ako ih predloži ministar financija i odobri Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, ukoliko:

- Postoji hitna potreba za proračunskim sredstvima koja nisu na raspolaganju proračunskom korisniku ili ako nema dovoljno sredstava u svom proračunu, uključujući transfere i preraspodjelu postojećeg proračuna proračunskog korisnika;
- Ako se dodatni rashodi nisu mogli predvidjeti tijekom pripreme, planiranja i izrade proračuna;
- ako potreba za dodatnim rashodima ne može biti odgođena do naredne fiskalne godine.

Da bi se dobila sredstva iz tekuće pričuve Vlade Federacije Bosni I Hercegovine, proračunski korisnik mora poslati formalni zahtjev Federalnom ministarstvu financija u pismenoj formi (detaljnije pogledati u Prilogu: Tabela 2. i 3.).

U zahtjevu se moraju navesti razlozi zašto se sredstva ne mogu osigurati iz tekućeg proračuna, pojasniti hitnost, nepredvidivost kao i navesti procjenu vremenskog perioda za koji se smatra da će se tražena sredstva potrošiti. Iako se može steći utisak i konstatirati da je zahtjev za apliciranje za dobijanje sredstava tekuće poričuve jasan i definira koje su informacije potrebne kao ulaz za donošenje odluke o dodjeli sredstava tekuće pričuve, smatramo kako je pojам „hitni“ vrlo nedefiniran (nije decidno pojašnjen), zbog čega dolazi do razlika u tumačenju pojmova hitnosti i nepredvidivosti i razlika u svrsi isplate. Problemi se javljaju kod „razumjevanja namjene sredstava tekuće poričuve i tumačenja zakonskih odredbi „, a za pogrešno tumačenje i razumijevanje kriterija za dodjelu sredstava rezervi ne postoje konsekvene , kako kod onih koji odobravaju sredstva tako i kod korisnika sredstava.

Nakon što su sredstva proračunskom korisniku odobrena, isti treba da ispuni tabelu - u roku od 30 (trideset) dana od momenta kada su sredstva odobrena, a nakon toga svaki mjesec dok se preostala sredstva ne utroše. Izvješće o utrošku dostavlja se Federalnom ministarstvu financija. Federalno ministarstvo financija će konsolidirati sva izvješća o korištenju proračunskih pričuvali¹⁴ (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela 4. i 5.).

Na razini županija utrošak sredstava tekućih pričuva reguliran je Zakonima o izvršenju proračuna po pojedinim županijama, kojima je predviđeno izdvajanje ovih sredstava do visine 3% planiranih prihoda. Uvidom u iste konstatirali smo kako svi ti zakoni predviđaju da se sredstva tekuće pričuve korite isključivo za hitne i nepredviđene izdatke koje se pojave tijekom godine, da premjeri i ministri

¹³ Službene novine Federacije BiH“, br. 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12

¹⁴ Čl. 34.st. 5. i 6. Zakona o proračunima Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. Novine FBiH“, broj 19/06)

financija županija mogu rhapsagati sredstvima iz tekuće pričuve do iznosa utvrđenih u kriterijima koje donose županijske Vlade. Međutim kriteriji **nisu usklađeni po županijama i utrošak istih razlikuje se od županje do županje**. Primjera radi Zakon o izvršenju proračuna za HBŽ regulirao je u čl.13 i 14 korištenje sredstava tekuće pričuve i iznos do kojeg premijer može raspolagati je 16.000 KM kvartalno dok a ministar financija može raspolagati sa iznoosom kvartalno do 12.000 KM. Zakonom o izvršenju proračuna Kantona Sarajevo propisano je da sredstva tekuće pričuve odobrava Vlada ali je ostavljena mogućnost čl. 4. da premijer može odobriti kvartalno do 100.000 KM (400.000 KM na godišnjem nivou). Zakonom o izvršenju proračuna Županije Posavske regulirano je da predsjednik vlade može raspolagati kvartalno do 7.500 KM (30.000 KM na godišnjem nivou) dok ministar financija može raspolagati kvartalno do 3.750 KM (što je godišnje do 15.000 KM). Zakonom o izvršenju proračuna Unsko-Sanske županije regulirano je da premijer i ministar financija mogu rapolagati sredstvima iz tekuće pričuve do iznosa utvrđenog u kriterijima koje donese Vlada (iznos nije naveden u zakonu).

3. NALAZI

U ovom poglavlju će se prezentirati najvažniji nalazi koji se odnose na odobravanje, korištenje i izvešćivanje o rezultatima korištenja sredstava tekuće pričuve za 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu. Nalazi su predstavljeni kao odstupanje od uspostavljenih kriterija revizije, a s ciljem ukazivanja je li moguće trošiti novac na bolji ili odgovorniji način.

3.1. Analiza utroška sredstava iz proračunske pričuve-po kriteriju finaciranje hitnih i vanrednih izdataka

Zakonom je propisano da su sredstva tekuće pričuve namijenjena za hitne i nepredviđene situacije, odnosno za slučajeve koji nisu mogli biti predviđeni tijekom procesa planiranja i izrade proračuna, za izdatke koji nisu mogli biti odloženi za nerednu godinu ili nisu mogli biti financirani putem transfera ili preraspodjelom u okviru tekućeg proračuna. Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz "tekuće pričuve" (čl.IV), propisano je da se sredstva tekuće pričuve na prijedlog ministra financija, a po odobrenju Vlade FBiH, mogu koristiti (ukoliko postoji hitna potreba za sredstvima koja nisu na raspolaganju proračunskom korisniku ili nema dovoljno sredstava u svom proračunu uključujući transfere i preraspodjelu) za dodatne rashode koji se nisu mogli predvidjeti tijekom izrade proračuna ili koji ne mogu biti odgođeni do naredne fiskalne godine.

Naveli smo u prethodnom poglavlju koji su revizijski kriteriji koji će služiti za ocjenu i razradu revizijskih nalaza. Kao prvi kriterij postavljeno je finaciranja hitnih i nepredviđenih vanrednih izdataka zbog čega smo u prvom dijelu nalaza analizirali donesene odluke o dodjeljivanju sredstava tekuće pričuve sa apektom hitnosti.

Tijekom godina koje su obuhvaćene revizijom na razini Federacije BiH, ustanovljeno je da su sredstva iz tekuće pričuve utrošena prema navedenoj strukturi:

Tabela broj 1 : Grupirani podaci o korisnicima sredstava tekuće pričuve institucija u FBiH

R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2011.godini			UKUPNO KM
	Ukupno	17			2.617.021
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2012.godini	Broj korisnika u 2013.godini	Broj korisnika u 2014.godini	UKUPNO KM
1.	Rad institucija Federalnih organa	43	29	43	13.761.715
2.	Udruge građana i kult.-umjet.društva	3	0	32	339.950
3.	Sportski klubovi i sportske udruge	16	7	39	2.484.786
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	7	3	10	1.023.245
5.	Pojedinci	0	1	49	952.515
Ukupno (2011+2012+2013+2014)		69	40	173	21.179.232

*Navedeno za 2011.godinu nismo imali za prikaz u koje svrhe sredstva tekuće pričuve su podjeljena.

Iz strukture dane u tabeli vidljivo je da je najveći broj korisnika sredstava tekće pričuve same institucije proračunske, sportski klubovi, vjerske i humanitarne organizacije . Vidljiv je također i trend povećavanja broja korisnika iz godine u godinu. Postavlja se pitanje koji izdaci i rashodi samih proračunskih korisnika, sportskih klubova i udruga ili humanutarnih i vjerskih organizacija mogu biti

svrstani pod pojam hitni i nepredviđeni, čime se može opravdati hitnost, čime se može opravdati da troškovi nisu mogli biti planirani i financirani iz tekućeg proračuna ili da nisu mogli biti odloženi za iduću godinu.

Zbog očigledno nedovoljno jasno uspostavljenih kriterija, koji nisu dovoljno precizni i stoga ostavljaju prostora za njihovo različito tumačenje, veliki dio sredstava tekuće pričuve korišten za jednokratke finansijske pomoći za liječenje, socijalno ugroženim osobama, školovanje, za kulturno-umjetnička društva, za teške materijalne situacije, sportskim klubovima, humanitarnim i vjerskim zajednicama, različitim udrugama građana, provođenje raznih programskih aktivnosti, za održavanje manifestacija, jednokratke finansijske pomoći u daljem radu, institucijama i drugim korisnicima nižih razina vlasti koji se već financiraju iz proračuna ili drugih javnih prihoda. Sredstva su dakle korištena za financiranje tekućeg poslovanja, a ne namjenski samo za hitne i nepredviđene namjene u skladu sa zakonom.

Sukladno navednoj legislativi sredstva iz tekuće pričuve mogu biti odobrena ako ih predloži ministar financija i odobri Vlada Federacije Bosne i Hercegovine ukoliko: postoji hitna potreba za proračunskim sredstvima koja nisu na rasplaganju proračunskom korisniku ili nema dovoljno sredstava u svom proračunu, uključujući transfere, preraspodjelu proračunskog korisnika, da se dodatni rashodi nisu mogli predvidjeti tijekom pripreme, planiranja i izrade proračuna kao i da potreba za dodatnim sredstvima nemože biti odgođena do naredne fiskalne godine.

Da bi dobio sredstva iz tekuće pričuve proračunski korisnik mora poslati formalni zahtjev Federalnom ministarstvu financija u pismenoj formi navodeći: Razloge i opravdanje zahtjeva, traženi iznos, i na temelju čega je iznos izračunat, objašnjenje hitnosti zahtjeva i zašto se nije mogao predvidjeti prorčunom, objašnjenje zašto dodatna sredstva ne mogu da budu uzeta iz postojećeg proračuna budžetskog korisnika, očekivani rezultati koji se žele postići korištenjem dodatnih sredstava, plan potrošnje. Korisnici sredstava tekućih pričuva formalno su postupali u skladu sa zakonskim propisima i slali su na propisanim obrascima zahtjeve za dodjelu sredstava tekućih pričuva, međutim smatramo da svrha utroška traženih sredstava nije u skladu sa njihovom zakonskom namjenom. Navedeno je prezentirano u tabelama br. 6, 7, 8 i 9 u prilogu izvješća. Smatramo da ministarstvo financija nije vršilo adekvatnu analizu zahtjeva jer su iz sredstava tekuće pričuve od 2011. godine do 2014. godine najčešće financirane Institucije Federalnih organa, sportski klubovi i kulturno-umjetnička društva, vjerske i humanitarne organizacije, udruge građana i kulturno-umjetnička društva i pojedinci.

U revidiranom periodu ukupno utrošena sredstva tekuće pričuve od strane institucija FBiH, iznosila su **21.179.232 KM**, što predstavlja 66 % od ukupno utrošenih sredstava tekuće pričuve u Federaciji. Sredstva utrošena za zakonski predviđene namjene (elementarne nepogode, hitne i nepredviđene) iznosila su **1.088.500 KM** što je samo **5,13%** (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela 10).

Uvidom u izvješća koja su dostavljana sukladno zakonu Federalnom ministarstvu financija kao i u Odluke temeljem kojih su vršene isplate sredstava tekućih pričuva kod federalnih korisnika konstatirano je da sredstva tekućih pričuva nisu utrošena sukladno njihovoj zakonskoj namjeni i svrsi nego za troškove iz tekućeg poslovanja.

Od federalnih ministarstava najveći iznos sredstava tekućih rezervi potrošilo je **Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida obrambenog-oslobodilačkog rata** u iznosu od 5.794.386

KM. Iz prezentiranih izvješća o utrošku, vidljivo je da sredstva nisu korištena u skladu sa zakonom propisanoj namjeni jer su financirani troškovi koji su mogli i trebali biti planirani i financirani iz tekućeg proračuna. Primjera radi u 2012.godini financirani su troškovi održavanja sportskih igara, jednokratne pomoći pripadnicima oružanih snaga, troškovi liječenja u iznosu od 1.569.186 KM. Tijekom 2013.godine utrošeno je 3.141.200 KM za financiranje troškova sportskih igara, revizija u oblasti braniteljsko invalidske zaštite, a tijekom 2014.godine iznos od 1.084.000 KM utrošen je na ime financiranja sportskih igara i memorijalnih turnira, nabavu motornih vozila, adaptacije prostora i sufinanciranje troškova izgradnje zgrada za branitelje (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 6).

Federalno ministarstvo kulture i sporta je na drugom mjestu sa utroškom sredstva tekuće pričuve u iznosu od 3.141.375 KM. Isto je tijekom 2012. godine isplatilo 1.190.700 KM na ime nagrada sportskim savezima, klubovima, insticijama kulture, vjerskim institucijama. Tijekom 2013.godine 335.000 KM isplaćeno je kao finansijska pomoć sportskim savezima i klubovima dok je u 2014.godini isplaćeno 848.910 KM za nagrade i finansijsku pomoć sportskim savezima, klubovima, rekonstrukciju pomoćnih terena, izmirenje obveza za festival "Sarajevska zima" itd. Sve navedeno trebalo je planirati i financirati iz tekućeg proračuna. (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 7).

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije potrošilo je 2.751.132 KM sredstva tekuće pričuve od čega je tijekom 2012.godine 152.458 KM utrošeno za troškove odvjetničkih ureda, medicinskog vještačenja i troškove stečajnih postupaka. Tijekom 2013.godine utrošeno je 161.704 KM za odvjetničke usluge, prenos dionica, financiranje sajma energije i samo 100.000 KM za zakonom propisanu svrhu ovih sredstava, a to je saniranje klizišta. Tijekom 2014.godine utvrđen je značajniji rast utroška sredstava tekućih pričuva koji je iznosio 1.681.970 KM. Sredstva su utrošena za plaćanje staža, pomoć radnicima poduzeća u stečaju, uplata dugovanja drugih poduzeća, prevazilaženje blokada računa, refundiranje troškova arbitraže, odvjetničkih troškova, dok je samo 50.000 KM isplaćeno u skladu sa zakonskom svrhom sredstava tekuće rezerve (hitni i nepredviđeni izdaci i elementarne nepogode), a to je u ovom slučaju pomoć rudarima u rudarskoj nesreći u jami Raspotočje (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 8).

Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH, tijekom revidiranog perioda utrošila je 1.583.254 KM sredstava tekućih pričuva. U 2012.godini iste su utrošile 1.409.936 KM sredstava tekuće pričuve od čega 604.727 KM za isplatu poreza na promet nekretnina, 395.000 KM za materijalne troškove 182.002 KM za troškove zakupa za smještaj federalnih ministarstava, 103.730 KM za materijalne troškove i nabavu opreme, 70.700 KM za podmirenje obveza poduzeća „Riva Trpanj“ te 28.000 KM zakup za smještaj Ureda za suradnju i zastupanje, a 25.777 KM za troškove zakupa smještaja Ureda koordinatora Vlade FBiH u Brčkom. Tijekom 2013. godine sredstva tekuće pričuve u iznosu od 48.507 KM, utrošena su za troškove postupka likvidacije –stečaja preduzeća „Riva Trpanj“ (34.450 KM), troškovi preseljenja FM rada i socijalne politike (4.621 KM) te saniranje fasade i ureda u ul.M.Tita 62 (9.436 KM). Tijekom 2014.godine Službe su potrošile 34.690 KM tekućih pričuva za troškove saniranja oštećenih fasada (10.354 KM), te plaćanje troškova zakupa skladišta za doniranu mehanizaciju (24.336 KM). Iz naprijed navedenoga vidljivo je da su sredstva pričuva potrošena za troškove koji se trebaju planirati i pokrivati iz tekućeg proračuna (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 9).

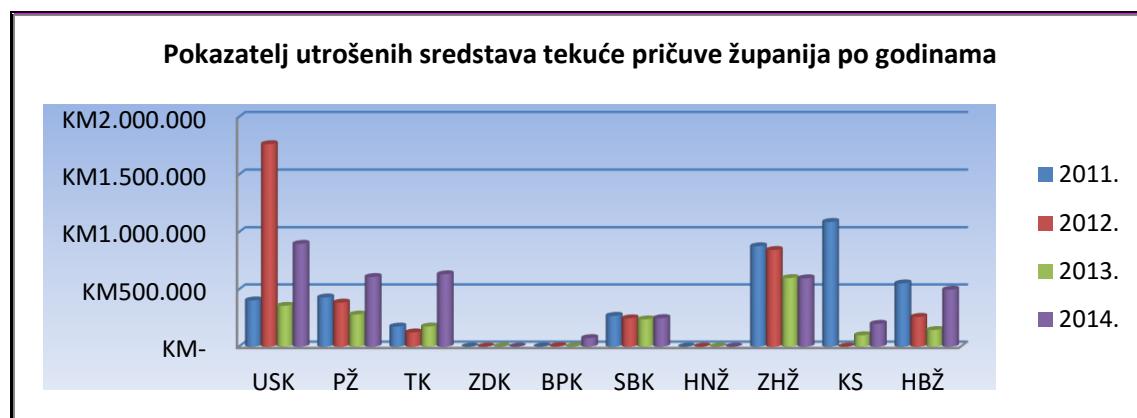
Iz tabele je vidljivo da je od ostalih proračunskih korisnika samo **Federalna uprava civilne zaštite** tijekom 2014.godine utrošila 534.000 KM za pomoć saniranja šteta nastalih prirodnim nepogodama u

općinama županije 10, **Federalno ministarstvo pravde** 100.000 KM u 2014.godini za pomoć nastrandalim područjima od prirodne nesreće, **Vlada FBiH** je tijekom 2014.godine izdvojila 300.000 KM za nabavku građevinskog materijala –crijepa za potrebe stanovništva Općine Gračanica kao i **Federalni zavod za agropedologiju** koji je tijekom 2014.godine utrošio 54.500 KM zbog povećanog obima poslova nastalih zbog stanja prirodne nesreće na području FBiH.

Ostali proračunski korisnici utrošili su značajna sredstva tekuće pričuve kako je to vidljivo iz prikazane tabele ,a najčešće su se sredstva dodjeljivala pojedincima kao pomoć za liječenje , školovanje ili kao nagrada za školske i sporstke uspjehe, udrugama građana i sportskim savezima i klubovima, vjerskim zajednicama za njihovo tekuće poslovanje a ne za hitne i nepredviđene događaje. **Tekuća pričuva dodjeljivala se i koristila za financiranje aktivnosti institucija u FBiH koje su se boljim planiranjem mogle i trebale financirati iz tekućih proračunskih sredstava. Smatramo da je jedan od razloga i nedostatak nižih provedbenih procedura kojima bi se decidno uredila namjena, uvjeti i način korištenja sredstava tekuće pričuve.**

Od ukupno utrošenih sredstava tekuće pričuve po županijama u iznosu od **13.099.092 KM** (što predstavlja 38% od ukupno utrošenih sredstava tekuće pričuve u revidiranom periodu), za hitne i nepredviđene namjene sukaladno njihovoj zakonskoj namjeni utrošeno je samo **488.430 KM**.

Tabela broj 2: Pokazatelj utrošenih sredstava tekuće pričuve po županijama po godinama

U većini novac tekućih pričuva koristio se za razna socijalna davanja, pomoći za liječenje, zaostale doprinose i plaćnje staža, davanje raznim udrugama za financiranje raznih manifestacija. Vidljiva je također tendencija rasta utroška sredstava tekuće pričuve iz godine u godinu i kod federalnih i kod županijskih korisnika. Izuzetak su dvije županije koje u revidiranom periodu nisu koristile nikako sredstva tekuće pričuve.

Tabela broj 3. Iznos utrošenih sredstava tekuće pričuve po županijama u KM (UKUPNO).

NAZIV INSTITUCIJE	2011. god.	2012. god.	2013. god.	2014. god.	UKUPNO	Utrošeno namjenski
UNSKO-SANSKI KANTON	404.520	1.764.702	357.141	899.047	3.425.410	128.700
POSAVSKA ŽUPANIJA	430.164	385.348	281.137	609.370	1.706.019	23.230
TUZLANSKI KANTON	175.816	124.928	176.630	633.006	1.110.380	79.000
ZENIČKO-DOBOSKI KANTON	0	0	0	0	0	0
BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	1.400	4.100	1.500	75.196	82.196	9.000

KANTON SREDIŠNJA BOSNA	269.850	248.006	238.773	249.859	1.006.488	500
HERCEGOVACKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	0	0	0	0	0	0
ZAPADNOHERCEGOVACKA ŽUPANIJA	877.618	845.334	599.831	597.586	2.920.369	35.000
KANTON SARAJEVO	1.090.000	0	100.000	200.000	1.390.000	200.000
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	553.199	260.592	146.065	498.374	1.458.230	13.000
UKUPNO PO GODINAMA	3.802.567	3.633.010	1.901.077	3.762.438	13.099.092	488.430

Iz prezentiranih tabela vidljivo je da je u korištenju sredstava tekuće pričuve prednjači **Unsko-sanski kanton** koji je u revidiranom periodu utrošio ukupno 3.425.410 KM od čega je samo 128.700 KM utrošeno namjenski. Sredstva su korištena za financiranje raznih projekata, udruga, financiranje raznih anifestacija, nabave vozila za prijevoz učenika kao i drugih vozila, nabavu avio-karata i itd. Tijekom 2011.godine utrošeno je 404.519,58 KM od čega je samo 10.300 KM za zakonom propisane namjene (štete od požara), dok je ostatak sredstava utrošen za realiziranje raznih projekata, pomoći socijalno ugroženim osobama, donacije raznim udrugama građana, sportskim klubovima i savezima, vjerskim zajednicama. Tijekom 2012.godine utrošak sredstava tekućih pričuva drastično se povećao i iznosio je 1.764.702 KM, od čega je najveći dio utrošen za isplate plaća i naknada dok je ostatak za razne donacije udrugama, sportskim klubovima, jednokratne socijalne pomoći. U 2013.godini potrošeno je 357.141 KM od čega samo 88.200 KM za hitne i nepredviđene izdatke u skladu sa zakonom predviđenoj namjeni ovih sredstava. U 2014.godini ponovo je vidljiv trend porasta utroška sredstava tekuće pričuve. Utrošeno je 899.047 KM od čega je samo cca 119.700 za saniranje šteta od elementarnih nepogoda(poplava) dok je ostatak utrošen za rashode koji se trebaju pokrivati iz redovitih proračunskih sredstava (nabake, pomoći socijalno ugroženim , pomoći udrugama, vjerskim zajednicama, sportskim savezima i klubovima itd.). (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 11.).

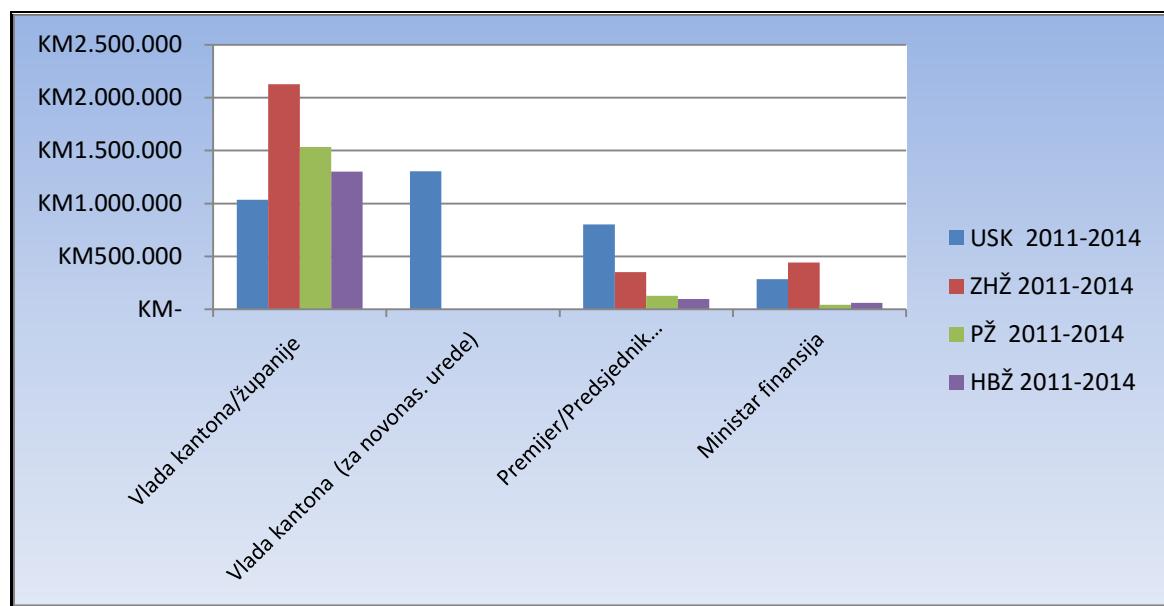
Zapadnohercegovačka županija je od 2.920.369 KM utrošenih sredstava tekuće pričuve za zakonom propisane namjene utrošila samo 35.000 KM. Uvidom u odluke na osnovu kojih je vršena isplata sredstava tekuće pričuve, konstatirano je da su se isplate vršile za uplatu doprinosa djelatnicima, pomoći pojedincima, mjesnim zajednicama, sindikatima, kulturno-umjetničkim društvima, sporstkim klubovima. Tijekom 2011.godine utrošeno je 877.618 KM od čega je samo 35.000 KM utrošeno za pomoći općinama za prirodne nepogode. U 2012.godini utrošeno je 845.334 KM, a u 2013.godini 599.831 KM sredstava tekuće pričuve za koje nam nije prezentirana struktura. Tijekom 2014.godine sva sredstva tekuće pričuve u iznosu od 597.586 KM potrošena su na razne troškove koji u skladu sa zakonom trebaju biti planirani i realizirani u okviru tekućih proračunskih sredstava (npr. uplate staža, pomoći pojedincima, pomoći udrugama građana, kulturno-umjetničkim društvima, školama , klubovima itd), (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 12.).

Posavska županija u revidiranom periodu potrošila je 1.706.019 KM od čega samo 22.500 KM u skladu sa zakonom propisanoj namjeni ovih sredstava. Uvidom u dokumentaciju vezanu za utrošak sredstava tekuće pričuve konstatirano je da je tijekom 2011.godine u Županiji utrošeno 430.164 KM za jednokratne pomoći pojedincima i udrugama građana, za novčane pomoći iz oblasti poljoprivrede, kulture, dotacije neprofitnim organizacijama, sportskim klubovima, mjesnim zajednicama, općinama za projekte prostornog uređenja, vjerkim institucijama, političkim strankama itd. U 2012.godini isplaćeno je 385.348 KM sredstava tekuće pričuve za razne nabave, sufinanciranje projekata županijskih institucija, potpore mjesnim zajednicama i općinama, sportskim klubovima te razne

pomoći pojedincima. Niti jedna isplata ovih sredstava nije se odnosila na isplate za prirodne nesreće i elementarne nepogode. Tijekom 2013.godine utrošeno je 281.137 KM, a sve za već navedene svrhe (razne jednokratne pomoći, financiranje projekata, pomoći sportskim klubovima, udrugama, sponzoriranje manifestacija itd.), dok je tijekom 2014.godine od utrošenih 609.370 KM samo 22.500 KM utrošeno za saniranje šteta od poplava. (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 13.).

Hercegbosanska županija je od ukupno utrošenih sredstava tekuće pričuve u iznosu od 1.458.230 KM u revidiranom razdoblju od 4 godine, samo 13.000 KM utrošila za zakonom propisane namjene. Tijekom 2011.godine utrošeno je 553.199 KM sredstava tekuće pričuve za isplate plaća i naknada djelatnicima županijskih institucija, pomoći pojedincima za troškove liječenja, nabave vozila, pomoći udrugama građana, kulturno-umjetničkim društvima, sportskim klubovima itd. U 2012.godini utrošeno je 260.592 KM (također samo za razne pomoći, nabave goriva, medicinske opreme, pomoći klubovima i td.), u 2013.godini 146.065 KM (za troškove reprezentacije, nabavu informatičke opreme, jamčevine, izmirenje kamata i dr.) odnosno za troškove koje se moraju izmirivati samo iz tekućeg proračuna. Uvidom u odluke temeljem kojih su se sredstva tekuće pričuve isplaćivala tijekom 2014.godine u iznosu od 498.374 KM, konstatirano je da se između ostaloga vršilo sponzoriranje maturalnih večeri srednjim školama, razni sajmovi, nabave lož ulja, pomoći privatnim firmama, što nije sukladno zakonski određenoj namjeni ovih sredstava. (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 14.).

Tabela broj 4. : Pokazatelj utrošenih sredstava tekuće pričuve za 4 kantona za period 2011.-2014. godina

Kanton Sarajevo je u revidiranom periodu ukupno utrošio sredstva tekuće pričuve u iznosu od 1.390.000 KM, od kojih je samo 100.000 KM utrošeno u skladu sa zakonom propisanoj namjeni. Tijekom 2011.godine iz sredstava tekućih pričuva izvršeno je pokrivanje gubitka u poslovanju KJKP Toplane (1.000.000 KM), transferi neprofitnim organizacijama (65.000 KM) i isplaćene podrške sportskim klubovima (25.000 KM). U 2012.godini nije bilo utroška dok je tijekom 2013.godine isplaćeno iz ovih srdstava za pomoći KB „Dr.Irfan Ljubijankić“u Bihaću (100.000 KM). Od isplata tijekom 2014.godine jedino je isplata inicijalnih sredstva za izgradnju stambenih objekata (100.000 KM) za stanovnike poplavljenih područja u županiji u skladu sa zakonskom namjenom ovih sredstava,

Što nije slučaj sa isplatom stipendija za djecu poginulih rudara u Republici Turskoj (20.000 KM) kao i isplata pomoći za prevazilaženje teške ekonomске situacije u Agenciji za privatizaciju KS (80.000 KM).

Tuzlanski kanton od ukupno utrošenih sredstava tekuće pričuve u iznosu od 1.110.380 KM za zakonom utvrđene namjene utrošio je samo 79.000 KM. Ostala sredstva utrošena su za nabave opreme, namještaja, isplate socijalne pomoći, uplate doprinosa, sufinanciranje prijevoza učenika i dr.odnosno za isplate koje se trebaju financirati iz redovitih sredstava proračuna.

Kanton Središnja Bosna je od ukupno utrošenih sredstava tekuće pričuve u iznosu od 1.006.488 KM samo 500 KM utrošio za zakonski odobrene namjene, a ostatak je utrošio na pomoći u liječenju, potpore za ublažavanje teške materijalne situacije, pomoći udrugama i sl.

Bosansko-podrinjski kanton je u revidiranom periodu utrošio 82.196 KM sredstava tekuće pričuve od čega je samo 9.000 KM utrošeno namjenski i sukladno zakonu. Ostala sredstva isplaćivana su raznim sportskim klubovima, udrugama i neprofitnim organizacijama, jednokratne pomoći na ime nagrade i dr..

Napominjeno da Zeničko-dobojski kanton kao i Hercegovačko- neretvanska županija nisu koristile sredstva tekuće pričuve u revidiranom periodu.

Iz svega naprijed navedenoga, može se konstatirati da **raspoređivanje sredstava tekućih pričuva u FBiH ne zadovoljava prvi kriterij revizije- finaciranje hitnih i vanrednih izdataka i ne može se u najvećem dijelu opravdati dodjela navedenih sredstava.**

3.2. Kriterij transparentnosti i otvorenosti kod dodjele sredstava tekuće pričuve

Drugi kriterij transparentnosti i otvorenosti samo je djelomično ili možemo reći formalno ispunjen. Naime obveza ministarstva financija je da prikuplja zahtjeve za dodjelom sredstava tekuće pričuve, što ministarstvo i obavlja. U skladu sa zakonom ministarstvo prikuplja iste, analizira zahtjeve proračunskih korisnika za dodjelom sredstava tekuće pričuve ali nismo uvjereni da je ta analiza kvalitetna budući da se najveći dio sredstva dodjeljuje (kako smo u prethodnom pasusu naveli) korisnicima čiji zatjevi u najvećem dijelu ne zadovoljavaju kriterije na osnovu kojih se ova sredstva trebaju odobravati. Mišljenja smo da ministarstvo nije na kvalitetan način vršilo analizu zahtjeva za dodjelom sredstava tekuće pričuve jer su se sredstva dodjeljivala za namjene koje se trebaju financirati iz tekućih proračuna korisnika, za namjene koje su se boljim planiranjem trebale predvidjeti u proračunima, odnosno većina zahtjeva za izdvajanje iz sredstava tekuće pričuve je neopravdana. Ministarsvo je vodilo evidenciju o zaprimljenim, odobrenim i odbijenim zahtjevima a korisnici su u skladu sa zakonom dostavljali Ministarstvu pismena izvješća o utrošku. Ministarstvo financija je kvartalno sačinjavalo izvješća o utrošku sredstava tekućih pričuva i dostavljalo ih Vladi FBiH, koja je o istom polugodišnje i godišnje izvjašćivala Parlament FBiH.

Međutim smatramo da se izvješća rade samo formalno, kako bi se zadovoljila forma koju zahtjeva Odluka o procedurama za dodjelu finansijskih sredstava iz tekuće pričuve. Odlukom je propisano **da su korisnici dužni osigurati zakonito i namjensko trošenje sredstava** tekuće pričuve, ali nisu propisane nikakve odgovornosti i konekvence za ne postupanje u skladu sa istom.

3.3. Nadzor i izvješćivanje

Nadzor podrazumijeva sistematsko prikupljanje zahtjeva i informacija o traženju sredstava iz tekuće pričuve u skladu sa unaprijed postavljenim ciljevima i indikatorima uspješnosti. Nadzor je podloga za vrednovanje što podrazumijeva ocjenu rezultata naspram postavljenih ciljeva.

Vlada FBiH je Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće pričuve“ Proračuna FBiH propisala, da proračunski korisnici podnose ministarstvu zahtjeve za dodjelu sredstava iz tekuće pričuve. Također, u skladu sa navedenom odlukom, ministarstvo financija je u obvezi da vodi evidenciju o zaprimljenim, odobrenim i odbijenim zahtjevima proračunskih korisnika. Utvrđeno je da isto postupa u skladu sa navedenom odlukom u dijelu evidentiranja zahtjeva ali smatramo međutim da nadzor od strane Federalnog ministarstva financija kao i nadzor od strane županijskih ministarstava financija nije adekvatan, odnosno u najvećem broju slučajeva je to samo formalni nadzor. Smatramo da Vlada FBiH Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće pričuve proračuna FBiH, nije jasno i decidno odredila pojma hitnosti i opravdanosti zahtjeva za dodjelu sredstava tekuće pričuve, da nije propisala obvezu analiziranja izvješća kao i obvezu sačinjavanja izvješća o efikasnosti utroška sredstava.

Ukoliko bi se radile kvalitetne analize efekata smatramo da bi bio ekonomičniji, efikasniji i efektivniji utrošak istih. Vlada nije zakonskim propisima niti propisala konsekvene i sankcije za korisnike koji nisu utrošili sredstva tekućih pričuva u skladu sa njihovom zakonskom namjenom iako su isti u skladu sa zakonom **dužni osigurati zakonsko i namjensko korištenje sredstava tekućih pričuva**. Federalno ministarstvo financija ima obvezu konsolidiranja svih prikupljenih izvješća, koje dostavlja tromjesečno Vladi. Vlada polugodišnje dostavlja Parlamentu izvješće o korištenju proračunskih pričuva. Smatramo nužnim da se od strane Parlamenta pokrenu rasprave o svakom izvješću Vlade o utrošku sredstava tekuće pričuve jer bi to bilo na tragu opredjeljenja Vlade za ostvarenjem ušteda i smanjenjem deficitia i u skladu ss Zakonom o načinu ostvarenja ušteda koji će se primjenjivati dok traje aranžnam sa MMF-om.

4. ZAKLJUČCI

Ured za reviziju izvršio je reviziju upravljanja tekućom pričuvom u javnom sektoru u FBiH sa aspekta ekonomičnosti, efektivnosti i efikasnosti i transparentnosti namjene istih. Kako se radi o velikom broju subjekata i o periodu od četiri godine u kojem je donesen veliki broj odluka o raspodjeli istih, revizija je rađena temeljem uzorka. Analiza provedena na odabranom uzorku omogućila je procjenu načina upravljanja tekućom pričuvom u javnom sektoru u FBiH.

Provedenom revizijom utvrđene su značajne slabosti u upravljanju tekućom poričuvom u javnom sektoru u FBiH. Utvrđeno je, „nerazumijevanje“ namjene korištenja sredstava tekuće pričuve, različitog tumačenja zakonskih odredbi, različitog načina raspodjele kao i kontrole utroška i izvješćivanja o utrošku. Kriteriji za raspoređivanje sredstava tekuće pričuve nisu dovoljno jasni sudeći po iznosima koji se troše za „hitne i nepredviđene izdatke“, a nepostojanje nižih provedbenih akata i naputaka također pogoduje „nerazumijevanju“ svrhe i namjene ovih sredstava.

Utvrđeno je da je veći dio ovih sredstava utrošen na razne isplate djelatnicima, pomoći pojedincima, udrugama, sportskim klubovima, vjerskim i humanitarnim organizacijama, za svrhe koje bi se trebale financirati iz redovitog tekućeg proračuna. Najveći dio isplata iz tekućih pričuva nije u skladu sa zakonom poropisanom svrhom utroška istih.

O utrošku sredstava sačinjavaju se izvješća, koja se dostavljaju nadležnim ministarstvima financija i Vladi odnosno županijskim Vladama, pa bi se moglo zaključiti da se istim raspolaze donekle transparentno. Međutim smatramo da je ovakav način izvješćivanja samo puko zadovoljavanje forme bez ulaženja u suštinu, jer se izvješća ne analiziraju, ne analizira se efekat utrošenih sredstava i ne sankcionira se u konačnici nezakonito korištenje sredstava tekuće pričuve. Ovakav način postupanja nije u skladu sa opredjeljenjem vlasti u FBiH niti je usmjeren prema smanjivanju neproduktivne javne potrošnje i deficitu a na ovakav način stvaraju se uvjeti za korupciju odnosno iskorištavanje javne pozicije za postizanje koristi za sebe ili druge.

Zaključci do kojih je došao revizijski tim provedenom analizom dali su odgovore na postavljena revizijska pitanja, i to:

4.1. Sredstvima tekuće pričuve nisu financirani hitni i izvanredni izdatci i programi od javnog interesa

Po svom zakonskom temelju sredstva tekuće pričuve trebala bi biti korištena samo za hitne i nepredviđene izdatke(elementarne i druge nepogode), koje u slučaju izostanka financiranja mogu imati posljedice za društvo. Sredstva tekuće pričuve u najvećem dijelu korištena su za financiranje tekućih izdataka , isplate troškova iz redovitog poslovanja, razne nabavke, te financiranje raznih udruga, sportskih klubova, vjerskih, humanitarnih organizacija te pojedinaca koji se financiraju i iz redovitih sredstava proračuna. Također, izostanak komunikacije i razmijene podataka između federalnih institucija, nepostojanje provedbenih akata i izostanak adekvatnog nadzora i mjera sankcioniranja, dovode do podržavanja ovakve prakse , do neprimjerenog trošenja javnog novca koje ostavljaju prostor za rast korupcije.

4.2. Sredstvima tekuće pričuve ne raspolaže se efikasno

Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava tekuće pričuve ne daje jasne i decidno navedene kriterije utroška sredstava, iz čega onda proizilaze različita tumačenja te otvaraju put prema korupciji i netransparentnosti korištenja navedenih sredstava. Dosadašnje prakse raspodjele i korištenje sredstava tekuće pričuve onemogućavaju provedbu finansijskog upravljanja u skladu sa načelima ekonomičnosti, efikasnosti ili efektivnosti i transparentnog trošenja javnog novca, što za posljedicu ima da se sredstvima tekuće pričuve ne financiraju i ne smanjuju posljedice elementarnih nepogoda (nedavnih poplava i klizišta) kao hitne i nepredviđene potrebe od javnog interesa, već se financiraju različite udruge, sportski klubovi, vjerske i humanitarne organizacije i pojedinci.

4.3. Kontrola raspodjele i utroška sredstava tekuće pričuve vrši se formalno

Federalno ministarstvo financija sačinjava kvartalna izvješća koji se dostavljaju Vladi a polugodišnje i godišnje izvješća o utrošku sredstava pričuva Vlada dostavlja i Parlamentu. Zakonom o izvršenju proračuna kao i Odlukom o kriterijima raspodjele sredstava tekuće pričuve propisano je samo da će Federalno ministarstvo financija analizirati zahtjeve za sredstvima tekuće pričuve kao i da će kvartalno izvješćivati Vladu, a polugodišnje i godišnje Parlament o utrošku ovih sredstava. Međutim nakon provedene revizije možemo konstatirati da se ove kontrolne aktivnosti provode samo formalno od strane Ministarstva financija (priključnjem zahtjeva i konsolidiranjem izvješća), bez analiziranja efekata iskorištenih sredstava i izvješćivanja Vlade i Parlamenta o istom, što ne osigurava dokaze o namjenskom i transparentnom korištenje istih. Isto je provodilo određene ograničene kontrolne aktivnosti koje međutim nisu osigurale namjensko i transparentno korištenje ovih sredstava. Ministarstvo bi trebalo osigurati da se sredstva tekuće pričuve u skladu sa njihovom stvarnom, zakonski propisanom namjenom koriste za hitne i nepredviđene situacije (elementarne i prirodne nepogode), čiji izostanak financiranja bi imao negativne društvene posljedice. Nepropisivanje sankcija za nemamjensko i netransparentno trošenje sredstava tekuće pričuve otvara mogućnost selektivnom pristupu odobravanja zahtjeva, stvaranju finansijske nediscipline i podržavanje nemamjenskog trošenja javnih sredstava.

5. PREPORUKE

Ured za reviziju institucija u FBiH proveo je reviziju učinka koja se odnosi na upravljanje tekućom pričuvom u javnom sektoru FBiH u razdoblju od 2011.-2014.godine.

Utvrđeno je kako nadležne institucije ne poduzimaju aktivnosti koje bi dovele do smanjenja izdataka tekuće pričuve, kako se ne poduzimaju aktivnosti na povećanju transparentnosti ili aktivnosti na smanjenju proračunskog deficit-a. Provedenom revizijom stekli smo uvjerenje da proces raspodjele i korištenja sredstava tekuće pričuve ne osigurava temeljnu prepostavku transparentnosti, namjenskog i efikasnog trošnja javnog novca. Javna sredstva iskazana u Proračunu kao sredstva tekuće pričuve, koja se sukladno zakonu koriste samo za hitne i nepredviđene rashode nisu korištena za financiranje hitnih i nepredviđenih rashoda, izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja. Sredstva tekuće pričuve koriste se kao paralelni proračun za pokrivanje rashoda koji nisu pokriveni tekućim proračunom, što samo povećava ionako veliki deficit u FBiH.

Identificirane su nepravilnosti, odnosno u najvećem dijelu nenamjensko trošenje sredstava i u cilju prevazilaženja istih dali smo preporuke. Cilj naših preporuka jeste pomoći u otklanjanju uočenih nedostataka i slabosti i da se na taj način omogući efikasnije korištenje sredstava tekuće rezerve. Smatramo da bi se implementiranjem navedenih preporuka povećala ekonomičnost, efikasnost i efektivnost ovih sredstava.

U nastavku, Ured za reviziju institucija u FBiH daje određene preporuke koje institucijama FBiH i županijskim korisnicima mogu pomoći u uređenju ove oblasti.

Preporuke Vladi FBiH i županijskim Vladama:

- Utvrditi i jasno definirati oblasti od posebnog javnog interesa koje se mogu financirati iz sredstava tekućih pričuva.
- U Odluci o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „tekuće pričuve“ proračuna FBiH, decidno navesti, koje nepredviđene, vanredne situacije ili neočekivani događaji opravdavaju traženje, odobravanje i korištenje sredstava tekuće pričuve.
- Osigurati dosljedno provođenje važećih zakonskih propisa koji se odnose na korištenje sredstava tekuće pričuve. Razmotriti da se u okviru Zakonske regulative (koja regulira korištenje sredstava tekuće pričuve) utvrde i sankcije za netransparentno i nezakonito korištenje istih, a sve u cilju osiguranja dosljedne primjene važećih propisa vezanih za korištenje istih kao i realiziranja obveze Vlade FBiH o smanjenju neproduktivne javne potrošnje na koju se obvezuje programom rada.

Preporuke Federalnom ministarstvu financija i županijskim ministarstvima financija:

- Sredstva tekuće pričuve planirati u skladu sa propisanom namjenom i ista koristiti samo za podmirenje hitnih i nepredviđenih situacija. Utvrditi jasne kriterije u pogledu namjene, uvjeta korištenja i načina izvješćivanja o korištenju sredstava tekuće pričuve kao i pravila koja će biti u funkciji onemogućavanja koruptivnih radnji i onemogućavanje iskorištavanja javne pozicije za postizanje neprimjerene koristi za sebe i druge.

- Sredstva tekuće pričuve odobravati samo za hitne i nepredviđenje situacije koje se ne mogu planirati (elementarne i prirodne nepogode i nesreće), na transparentan način i u skladu sa Zakonom, temeljem jasnih i transparentnih kriterija.
- Vršiti kvalitetniju analizu podnesenih zahtjeva za korištenje sredstava tekuće pričuve temeljem kojih se odobravaju ista, koja podrazumijeva stvarnu kontrolu i analizu odgovora u zahtjevima korisnika, analizu i provjeru opravdanosti i razloga zbog čega traže sredstva tekuće pričuve, na temelju čega su došli do traženog iznosa sredstava, objašnjenje zašto je zahtjev hitan i zašto se nije mogao predvidjeti, zašto se sredstva ne mogu uzeti iz postojećeg proračuna, šta se očekuje koji efekti od utroška sredstava kao i plan na koji će se ista utrošiti.
- Uspostaviti efikasne mehanizme kontrole i nadzora procesa odobravanja i korištenja sredstava tekuće pričuve. Kontrolne funkcije moraju biti uspostavljene na način koji će osigurati transparentno korištenje javnih sredstava kako ne bi došlo do iskorištavanja i trošenja tekuće pričuve u druge namjene.
- Uspostaviti efikasnu funkciju izvješćivanja o efektima korištenja sredstava tekuće pričuve.

Preporuke korisnicima sredstava tekuće pričuve (federalnim i županijskim korisnicima)

- Sredstva tekuće pričuve koristiti samo za zakonom utvrđene namjene, za hitne i nepredviđene događaje (elementarne i prirodne nepogode) koji se ne mogu predvidjeti.
- Planiranje proračuna vršiti na javno odgovoran način. Korisnici proračuna moraju pristupiti odgovorno planiranju proračuna, pa tako i sredstava tekuće pričuve, koje mora biti utemeljeno samo na stvarnim potrebama i mogućnostima.

Tim za reviziju učinka:

Dubravka S. Barbarić

Amela Bungur

PRILOZI

Prilog broj 1: Grupirani podaci o korisnicima sredstava tekuće pričuve na razini Federacije

R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2011.godini	Sredstva
	Ukupno	17	2.617.021
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2012.godini	Sredstva
1.	Rad institucija Federalnih organa	43	4.540.647
2.	Udruge građana i kulturno-umjetnička društva	3	130.000
3.	Sportski klubovi i sportska udruženja	16	987.500
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	7	466.100
5.	Pojedinci	0	0,00
	Ukupno	69	6.124.247
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2013.godini	Sredstva
1.	Rad institucija Federalnih organa	29	4.528.555
2.	Udruge građana i kulturno-umjetnička društva	0	0,00
3.	Sportski klubovi i sportska udruženja	7	534.376
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	3	136.550
5.	Pojedinci	1	1.200
	Ukupno	40	5.200.681
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2014.godini	Sredstva
1.	Rad institucija Federalnih organa	43	4.692.513
2.	Udruge građana i kulturno-umjetnička društva	32	209.950
3.	Sportski klubovi i sportska udruženja	39	962.910
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	10	420.595
5.	Pojedinci	49	951.315
	Ukupno	173	7.237.283
	UKUPNO(2011,2012,2013, 2014.godina)		21.179.232

Napomena: podaci koji su dostavljeni za 2011.godinu dani su u ukupnom iznosu, navedene su samo institucije. Revizijski tim nije mogao grupirati kao što je navedeno za ostale godine.

Prilog broj 2 : Zahtjev za sredstva iz fonda tekućih pričuva

PRORAČUNSKI KORISNIK: (Upisati puni naziv proračunskog korisnika)	
PROGRAM: (Ovdje navesti):	
Naziv programa (zahtjev za)	
Odobreni iznos u proračunu	
Zadnji iznos izvršenja (do danas)	
SVRHA:	
ZAHTJEVANI IZNOS: Priložite objašnjenje izračunavanja traženog KM (zatjevanog) iznosa.	
OBAŠNENJE ZAHTJEVA: (Navesti razloge i opravdanje zahtjeva)	
HITNO: (Objasniti zašto je potreba za sredstvima hitna i zašto se ne može odgoditi do naredne god.)	
NEPREDVIĐENOST: (Objasniti zašto potreba za sredstvima nije bila predviđena tijekom dostavljanja konačnih zahtjeva proračunskih korisnika)	
IZVOR FINANCIRANJA: (Objasniti zašto izvor sredstava ne može biti trenutni proračun proračunskog korisnika (iz nepotrešenih sredstava,transfera ili preraspodjele))	
PLAN RASHODA: KM (Također ,unijeti pod –ekonomske kategorije , u slučaju:	
Naziv programa da su Vam poznate(Navesti naziv programa)	
Plate i nadoknade	
Roba i usluge	
Kapital	
Subvencije i transferi	
Ukupni zahtjevani iznos	
PROCJENJENI VREMENSKI PERIOD: (Navesti vremenski period za koji se smatra da će se sredstva potrošiti. Također, navesti procjenu mjesecnih rashoda)	
ODOBRENJE OD STRANE MINISTRA PRORAČUNSKOG KORISNIKA	

Ime : (štampana slova)	
Potpis:	
Datum:	

Prilog broj 3 : Zahtjev za sredstva iz fonda tekućih pričuva: analiza MF

JE LI ZAHTJEV HITAN?	DA/NE [Navedi razlog]	
JE LI ZAHTJEV MOGAO BITI PREDVIĐEN?	DA/NE [Navedi razlog]	
MOŽE LI SE ZAHTJEV FINANCIRATI IZ POSTOJEĆEG PRORAČUNA BUDŽETSKOG KORISNIKA?	DA/NE [Navedi razloge; Koristite posljednje izvještaje o izvršenju budžeta iz Trezora, Navesti nepotrošena sredstva iz postojećih programa ili drugih programa koja bi se mogla koristiti]	
JE LI OBRAČUNATI IZNOS ISPRAVAN?	DA/NE [Navedi razloge. Proveriti način obračuna. U slučaju da je obračun neispravan ili neopravdan, napravite alternativni obračun]	
PREPORUKA MINISTARSTVA FINANCIJA MINISTRU FINANCIJA I/ILI VLADI	ODOBRENO/NIJE ODOBRENO KUPNO: PLATE I NADOKNADE ROBA I USLUGE KAPITAL SUBVENCIJE I TRANSFERI KOMANTAR: ako je potreban	KM 0 0 0
MINISTAR FINANCIJA	ODOBRENO/NIJE ODOBRENO IZNOS:XX KM i komentar ako je potreban POTPIS: DATUM:	

Vlada i/ili ovlašteni Ministar samo za korištenje

ZAHTJEV:	ODOBRENO/NIJE ODOBRENO IZNOS: X KM KOMENTAR: ako je potreban
POTPIS:	
DATUM:	

Prilog broj 4 : Mjesečno izvješće proračunskog korisnika o iskorištenosti sredstava iz fonda tekućih pričuva**IZVJEŠĆE ZA MJESEC:** [Navesti mjesec]

NAZIV PROGRAMA:Odobreni iznos [navesti ime]	Iznos potrošen u [navesti mjesec]	Ukupno potrošeno do danas (I)	Procenat od potrošenih sredstava
KM KM KM %			
Plaće i nadoknade			
Robe i usluge			
Kapital			
Subvencije i transferi			
UKUPNO			

(1)Ukupni zbirni iznos sredstava potrošenih u godini do sada

VREMENSKI OKVIR [Navesti razloga za sve razloge odstupanja od onoga što je **POTROŠNJE SREDSTAVA:** navedeno u zahtjevu za sredstva u "Prilogu 1" "Procijenjeni vremenski period"]**REZULTATI OSTVARENİ****POTROŠNJOM SREDSTAVA:** [Unijeti listu rezultata i usluga od strane korištenih sredstava]**ODOBRENJE OD STRANE MINISTRA BUDŽETSKOG KORISNIKA**

Ime: (štampana slova)	
Potpis:	
Datum:	

Prilog broj 5 : Mesečno/kvartalno izvješće ministarstva financija o potrošenim sredstvima iz fonda za tekuće pričuve za vladu/parlament

1. NOVA ODOBRENJA	Zahtjevani iznos (KM)	Odobreni iznos (KM)	Sažetak razloga za zahtjevana sredstva i objašnjenje odobrenog iznosa
Nazivi proračunskog korisnika:	0	0	
a. Navesti naziv	0	0	
b. Navesti naziv	0	0	
UKUPNO-NOVA ODOBRENJA ZAHTJAVA	0	0	

UKUPNO-RANIJE ODOBRENO PRVOBITNI IZNOS SREDSTAVA**BILANCA PREOSTALIH SREDSTAVA**

2. ODBIJENI ZAHTJEVI	Zahtjevani iznos (KM)	Sažetak razloga za neodobravanje zahtjeva
Nazivi proračunskog korisnika:		
c. Navesti naziv		
d. Navesti naziv		
UKUPNO-NOVI ODBUENI ZAHTJEVI		

Prilog broj 6 : Federalno ministarstvo za pitanje branitelja, invalida obramb.oslobodičakog rata

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011.	0				
	0				
2012.	50.000	Troškovi održavanja 8.sportskih igara RVI BiH			
	30.000	Finansiranje troškova liječenja i operacije u inostranstvu			
	20.000	Troškovi tradicionalnog druženja Zlatnih Ijljana			
	70.000	Troškovi održavanja 9.sportskih igara RVI BiH			
	699.593	Jednokratna pomoć pripadnicima Oružanih snaga BiH koji su otp.			
	699.593	Jednokratna pomoć pripadnicima Oružanih snaga BiH koji su otp.			
	1.569.186				
2013.	1.394.070	Novčana podrška otpuštenim pripadnicima OS			
	1.000.000	Revizija u oblasti boračko-invalidske zaštite			
	7.130	Novčana podrška za 8 otpuštenih pripadnika OS			
	60.000	Troškovi 10.sportskih igara RVI BiH			
	40.000	Troškovi 13.sportskih igara HVO HB			
	300.000	Troškovi provođenja revizije bor.-invalidske zaštite			
	340.000	Revizija u oblasti boračko-invalidske zaštite			
	3.141.200				
2014.	180.000	Nab.mot.vozila za reviz. timove koji su angaž.na prov.Rev.iz oblasti bor.-inv.zaštite			
	40.000	Finansiranje troškova tradic. druženja povodom Dana Zlatnih Ijljana			
	60.000	Finansiranje troškova 11.sportskih igara RVI BiH			
	40.000	Finansiranje troškova 15.sportskih igara HIVDR-e HVO HB			
	30.000	Finansiranje troškova tradic.druženja povodom Dana Udruge NRO HVO FBiH			
	200.000	Sufinansiranje troškova završetka boračke zgrade u Bihaću			
	500.000	Nabavka putničkih automobila za RVI 100 % I grupe			
	3.000	Finan.pomoć za održ.XII memorijalnog bokserskog turnira „Mustafa Hajrulahović – Talijan“			
	31.000	Adaptacija poslovног prostora u ulici Hamdije Kreševljakovića 98a			
	1.084.000				
UKUPNO	5.794.386				

Prilog broj 7. Federalno ministarstvo kulture i sporta

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011. g.	75.000				
	84.065				
	200.000				
	28.000				
	100.000				
	100.000				
	100.000				
	60.000				
	19.700				
	766.765				
2012.	50.000	Pomoć Zemaljskom muzeju BiH			
	118.200	Izgradnja Župne crkve Sv.Ignacija na Grbavici			
	80.000	Za mušku rukometnu reprezentaciju BiH			
	97.500	Nagrada reprezentaciji BiH u sjedećoj odbojci			
	225.000	Finansijska pomoć institucijama kulture i sporta			

	50.000	Potpore Društvu pisaca BiH		
	30.000	Nagrađ.sporti.iz FBiH koji su se kval.za Olimpijadu		
	55.000	Pomoć Paraolimpijskom komitetu BiH za igre		
	15.000	Nagrada „Šahovskom klubu – Široki Brijeg“		
	130.000	Nagrada za zlatnu medalju na Paraolimpijskim igrama		
	50.000	Za Međureligijsko vijeće		
	80.000	Za rekonstrukciju Nogometnog kampa „Široki Brijeg“		
	15.000	Nagrada ženskom NK SFK 2000		
	15.000	Nagrada stonoteniskom klubu Vogošća		
	150.000	Za završetak II faze obnove Vijećnice		
	30.000	Nagrada Judo klubu Nipon		
	1.190.700			
2013.	300.000	Pomoć Rukometnom savezu BiH		
	20.000	Finansijska pomoć Judo Savezu Federacije BiH		
	15.000	Nagrada FK „Željezničar“ iz Sarajeva		
	335.000			
2014.	10.000	Pripr.i održ.Svečane akademije povodom 40.god.osnivanja Internaci. lige humanista		
	4.500	Nagrada Atletskom savezu Bosne i Hercegovine		
	41.250	Nagrada Judo savezu Federacije BiH		
	5.000	Nagrada Stonoteniskom klubu Mostar		
	5.000	Nagrada Skijaškom savezu Federacije BiH		
	67.500	Nagrada Savezu sjedeće odbojke BiH		
	15.000	Nagrada Hrvatskom ženskom rukometnom klubu „Zrinjski“		
	12.000	Nagrada Atletskom invalidskom klubu „Čelik“		
	11.250	Nagrada Taekeondo klubu „Zlatni Ijljani“		
	6.000	Nagrada Atletskom savezu BiH		
	15.000	Nagrada Atletskom savezu BiH		
	5.000	Nagrada Stonoteniskom klubu „Spin 2012“		
	9.410	Za troškove liječenja Adisi Jusufović		
	10.000	Finansijska pomoć Rukometnom savezu BiH		
	60.000	Finansijska podrška za neplaćene doprinose JU Narodno pozorište u Mostaru		
	200.000	Učešće muške seniorske rukometne repr.BiH na svjetskom prvenstvu – Katar 2015		
	20.000	Rekonstrukcija pomoćnog terena stadiona 7.april Nogomet.kluba Bosna iz Visokog		
	30.000	Pomoć Teniskom savezu BiH u realizaciji finalnog Davis Cup meča BiH-Litvanija		
	140.000	Nagrada Savezu sjedeće odbojke BiH za osvojeno I mjesto na Svje. prvenstvu 2014.g.		
	4.500	Nagrada Atletskom savezu BiH za postavljeni državni rekord		
	15.000	Nagrada košar. ženskom klubu „Čelik“ iz Zenice za osvojeno I mjesto u prvenstvu BiH		
	10.000	Nagrada Malonog.klubu „Centar“ iz Sarajeva za osv. I mjesto u Premjer Fustal ligi BiH		
	5.000	Finansijska pomoć za Klub dizača tegova „Željezničar“ iz Sarajeva		
	10.000	Finansijska pomoć za WKF Karate savez FBiH		
	30.000	Finansijska pomoć Atletskom savezu Bosne i Hercegovine		
	7.500	Nagrada za Džudo savez FBiH za osvojeno III mjesto na Evropskom džudo prvenstvu		
	100.000	Izmirenje obaveza iz prethodnih godina Inernacionalnom festivalu „Sarajevska zima“		
	848.910			
UKUPNO	3.141.375			

Napomena: U podacima koji su dostavljeni za 2011.godinu dani su finansijski pokazatelji bez opisa svrhe utroška sredstava tekuće pričuve.

Prilog broj 8. Federalno ministarstvo energije,rudarstva i industrije

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011.	255.000				
	500.000				
	755.000				
2012.	16.518	Usluge Odvjetničkog društva „Wengwr&Vieli“			
	80.000	Troškovi stečajnog postupka PD „Vranica“d.d.			
	15.500	Usluge Odvjetničkog društva „Wengwr&Vieli“			
	40.440	Troškovi Medicinskog vještačenja za radnike "Borac" Tr.			
	152.458				
2013.	23.704	Troškovi prenosa dionica Hidrogradnja na Vladu			
	23.000	Advokatske usluge „Wengwr&Vieli“			
	15.000	III Međunarodni sajam energije ENERGA 2013			
	100.000	Sanacija klizišta Bogatići			
	161.704				
2014.	318.000	Uvezivanje neuplać. dijela staža uposlen.JP"Komos" d.d. Mostar			
	60.000	Pomoć radnicima privrednog društva „Vranica“ d.d. Sarajevo u stečaju			
	54.238	Uvezivanje neplać.dijela staža zaposl.Konfekcije „Borac“ d.d.Zenica-u stečaju			
	250.000	Sredstva za registraciju i početak rada Agencije za reviziju privatiz. u FBiH			
	588.314	Uplata dugovanja privrednih društava prema Fondu PIO/MIO (Pretis,Zrak,Vitezit)			
	150.000	Prevaz.prob.blokade računa i nast.prov.plana kons.,Unis Pretis" d.o.o. Sarajevo			
	50.000	Pomoć por.pog.rudara u rudarskoj nesreći u RMU Zenica d.o.o.u jami Raspotoče			
	3.279	Plaćanje računa Arbitražne advokatske kuće „Wengwr&Vieli“ Ltd. Iz Ciriha			
	204.225	Izmirenje dugovanja po osnovu neupl.doprinos za PIO/MIO-PS „Vitez“ d.o.o. Vitez			
	3.914	Refundiranje troškova za ICC arbitražu Agencije za privatizaciju			
	1.681.970				
UKUPNO	2.751.132				

Napomena: U podacima koji su dostavljeni za 2011.godinu dani su finansijski pokazatelji bez opisa svrhe utroška sredstava tekuće pričuve.

Prilog broj 9. Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011.	90.121				
	90.121				
2012.	604.727	Porez na promet nekretnina			
	28.000	Zakup poslov.prostora za Ured za suradnju i zastupanje			
	70.700	Izmirenje obaveza preduzeća „Riva“ Trpanj			
	182.002	Troškovi zakupa za smještaj federalnih ministarstava			
	395.000	Za materijalne troškove			
	25.777	Za smještaj Ureda koord.Vlade FBiH Brčkom			
	103.730	Za materijalne troškove i nabavku opreme			
	1.409.936				
2013.	34.450	Postupak likvidacije – stečaja „Riva Trpanj“			
	4.621	Preseljenje FM rada i socijalne politike			
	9.436	Sanacija fasade i kanc.prost. u ulici M.Tita 62			

	48.507				
2014.	10.354	Sanacija oštećenih dijelova fasade ,oluka,limenih opšava i popravak zidova kancel.			
	24.336	Plaćanje zakupa skladišta u kojem se nalazi mehanizacija iz donacije NR Kine			
	34.690				
UKUPNO	1.583.254				

Napomena: U podacima koji su dostavljeni za 2011.godinu dani su finansijski pokazatelji bez opisa svrhe utroška sredstava tekuće pričuve.

Tabela broj 10 : Utrošak Tekuće rezerve Institucija FBiH po godinama

R.broj	NAZIV INSTITUCIJE	2011.godina	2012.godina	2013.godina	2014.godina	UKUPNO	Hitno i nepredviđeno
1.	Federalno ministarstvo energije,rudarstva i industrije	755.000	152.458	161.704	1.681.970	2.751.132	100.000
2.	Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine	15.000	23.865	0	0	38.865	0
3.	Federalno ministarstvo poljopr.,vodoprivrede i šumarstva	53.900	95.000	89.376	334.609	572.885	0
4.	Federalno ministarstvo finansija-financija	24.936	0	121.507	0	146.443	0
5.	Federalni zavod za geologiju	2.667	0	0	12.500	15.167	0
6.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	766.765	1.190.700	335.000	848.910	3.141.375	0
7.	Federalna uprava za inspekcijske poslove	100.000	0	175.000	0	275.000	0
8.	Ured potpredsjednika FBiH -1102 – 1103	90.000	71.000	0	56.000	217.000	0
9.	FM za pitanje boraca i invalida odbramb.-osl.rata	0	1.569.186	3.141.200	1.084.000	5.794.386	0
10.	Generalni sekretarijat Vlade FBiH	96.204	108.867	60.000	0	265.071	0
11.	Federalna uprava za geodetske i imovinske poslove	2.502	0	0	0	2.502	0
12.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela	90.121	1.409.936	48.507	34.690	1.583.254	0
13.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	10.000	0	31.833	316.322	358.155	0
14.	Federalni zavod za poljoprivredu	88.853	118.700	0	0	207.553	0
15.	Ured za reviziju institucija u FBiH	44.600	25.000	0	134.558	204.158	0
16.	Federalna uprava civilne zaštite	461.473	120.600	0	534.000	1.116.073	534.000
17.	Federalno ministarstvo obrazovanja , nauke i kulture	15.000	485.000	0	162.992	662.992	0
18.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	0	175.000	146.428	322.982	644.410	0
19.	Ured Vlade Federacije BiH za odnose sa javnošću	0	4.914	0	0	4.914	0
20.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	0	134.555	60.550	96.000	291.105	0
21.	Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo	0	26.173	0	0	26.173	0
22.	Ured predsjednika Federacije BiH	0	90.000	0	0	90.000	0
23.	Federalno ministarstvo zdravstva	0	161.842	500.000	65.562	727.404	0
24.	Ured za zastupanje pred Ustavnim sudom BiH	0	6.000	0	0	6.000	0
25.	Federalni agromediterski zavod	0	118.700	0	0	118.700	0
26.	Federalni zavod za Agropedologiju	0	0	0	54.500	54.500	54.500
27.	Agencija za državnu službu Federacije BiH	0	36.750	0	10.000	46.750	0
28.	Porezna uprava	0	0	123.875	0	123.875	0
29.	Arhiv Federacije BiH	0	0	6.624	38.429	45.053	0
30.	Predstavnički dom Parlamenta FBiH	0	0	139.576	60.000	199.576	0
31.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	0	0	13.000	70.000	83.000	0
32.	Federalni zavod za statistiku	0	0	25.225	0	25.225	0
33.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacije	0	0	12.447	500.000	512.447	0
34.	Federalno ministarstvo pravde	0	0	1.200	100.000	101.200	100.000
35.	Federalno ministarstvo razvoja,poduzetništva i obrta	0	0	2.129	0	2.129	0
36.	Ured za zakonodavstvo i usklađ.sa prop.Ev.un.	0	0	5.500	0	5.500	0
37.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	0	0	0	112.100	112.100	0
38.	Finansijska policija	0	0	0	5.000	5.000	0
39.	Vlada Federacije BiH	0	0	0	431.910	431.910	300.000
40.	Federalna uprava policije	0	0	0	8.000	8.000	0
41.	Federalno ministarstvo trgovine	0	0	0	10.000	10.000	0
42.	Transfer pojedincima (premjer i dva dopremijera FBiH)	0	0	0	39.800	39.800	0
43.	Transfer neprofitnim organiz. (prem. i dva dopremij.FBiH)	0	0	0	112.450	112.450	0

	Ukupno	2.617.021	6.124.246	5.200.681	7.237.284	21.179.232	1.088.500
--	---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------	-----------

Prilog broj 11. Utrošak sredstava tekuće pričuve Unsko-sanskog kantona

UNSKO –SANSKI KANTON	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Vlada kantona	264.666	283.887	132.263	354.946
Vlada kantona (za novoformirane urede)	0	1.303.763	0	0
Premijera Kantona	96.350	107.500	149.884	448.051
Ministar financija	43.504	69.550	74.994	96.050
UKUPNO	404.520	1.764.701	357.141	899.047

Prilog broj 12. Utrošak sredstava tekuće pričuve Županije zapadnohercegovačkoj

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Vlada županije	734.982	613.242	393.543	385.781
Predsjednik Vlade	38.850	93.040	107.600	111.850
Ministar financija	103.787	139.052	98.688	99.955
UKUPNO	877.619	845.334	599.831	597.586

Prilog broj 13. Utrošak sredstava tekuće pričuve Posavske županije

POSAVSKA ŽUPANIJA	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Tekuća pričuga Vlade	373.964	350.900	249.017	559.990
Tekuća pričuga Predsjednika Vlade	38.950	24.900	25.000	34.880
Tekuća pričuga Zamj.Predsjednika Vlade	5.100	0	0	0
Tekuća pričuga Ministra financija	12.150	9.548	7.120	14.500
UKUPNO	430.164	385.348	281.137	609.370

Prilog broj 14. Utrošak sredstava tekuće poričeve Hercegbosanske županije

HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Tekuća pričuga Vlade	516.699	246.292	113.675	422.996
Tekuća pričuga Predsjednika Vlade	32.000	6.000	7.500	51.378
Tekuća pričuga Ministra financija	4.500	8.300	24.890	24.000
UKUPNO	553.199	260.592	146.065	498.374

REFERENCE:

1. Dokument okvirnog budžeta-proračuna 2010.-2012.godina
2. Program rada Vlade FBiH 2010.-2014.godina
3. Zakon o načinu ostvarivanja ušteda u Federaciji BiH, („Službene.novine FBiH, broj 50/09)
4. Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće pričuve“ Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/08,“)
5. Povelje o temeljnim pravima EU, članak 20. i 42.
6. Regulativa Europske komisije (Br. 1049/2001), Član 10.
7. Sporazum o EU i Sporazuma o funkcioniranju EU (Br. 2012/326/01), članak 15.
8. Zakon o proračunima u Federaciji BiH , („Službene novine Federacije BiH“, br. 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12“), član 34.st 5.i 6.